

DEBRECZENI UJSÁG

HÁJDUFÖLD

Előfizetési ára egy óra 3 P negyedévre 9 P
Egyes szim tri hetköznap 10 fill., vasárnap 20 fill
Külföldi Kossuth-utca 3. szám, 1. emelet

Felolós szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség József kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Közlönyhivatal -41.
Szerkesztősejt: 3-48 — (éjél 8-37) Nyomda 3-47

Bizalom és takarékoság

Végre-valahára tető alá került a felhatalmazási javaslat. Tulajdonképpen pár nap volt csak a vita, de az ilyen nehéz időkben a percek is századoknak véli az aggodalom. Sok magvas és okos felszólalás hangzott el a sajnálatosan sok személyeskedés és felesleges harciaskodás mellett, — mindegy, vége van, eljött a cselekedetek pillanata.

Kétségtelen, hogy a külföldről különösebb segítségre a mai bizonyított világgazdasági helyzetben nem lehet számítani. Jönniök kell tehát az intézkedéseknek, amelyek elsősorban az állami büdzsé egyensúlyát hivatottak megteremteni. A túldimenzionált keretek, a luxuskiadások, a dupla és tripla jövedelmek, a nábob keresetek leépítésének, a kérlelhetetlen és céltudatos takarékoskodásnak. Annál is inkább, mert újabb súlyos terhet róni bármely társadalmi osztályra a lehetetlenséggel határos.

Gazda, iparos, kereskedő és munkás egyaránt érzik a krízis nyomasztó hatását és az elkövetkezendő intézkedések remélhetőleg számolni fognak az általános teherbíróképesség határaival. Türelemmel, bizalommal, kemény elhatározással áldozni mindenki kész még, a lehetőség határain belül, hiszen való igaz, hogy harc folyik, amelyben katonaként kell helyt állania mindenkinek. De az áldozathozatalnak ott kell példát mutatnia, ahol erre ma is bőven megvan a mód reá. A takarékoságnak onnan kell megindulnia, ahonnan ezidőszerint inkább a „vagyonmentés” folyamata kezdődött meg, mint a terhek igazságos vállalása.

Bizunk benne, hogy a kormány nem fog hajolni sem protekcióra, sem összeköttetések ostromára. Megrendszabályozza azokat, akik eddig sem érezték a trianoni kereszt súlyát és óvatosan nyul azokhoz, akik eddig is csak áldozatok hoztak.

A válság legfőbb orvosszere a bizalom, amit mi sem fog táplálni jobban, mint a helyzethez illő példamutatás. A kormánynak és a harminchármas bizottságnak intézkedéseinek mulik a gyógyulási folyamat megindulása és hisszük, hogy a minden oldalról sürgesgetett gyógykúra bevezetésével a mai mélypontról rohamosan fogja felerősíteni a nemzet gazdasági szervezetét a normális és egészséges állapotig.

A FELSOHÁZ IS ELFOGADTA A FELHATALMAZÁSI TÖRVÉNYT Magasszínvonalu vita után a kormány is magáévá tette Hadik gróf módosító javaslatát

Megválasztották a harminchármas bizottság tizenegy felsőházi tagját

Budapest, augusztus 4.
A felhatalmazási törvényjavaslat ma a felsőház elé került. Az

ülést tíz órakor nyitotta meg gróf Széchenyi Bertalan alelnök.

A buza értékesítésének problémája

Napirend előtt Borbély György interpellált a földművelésügyi miniszterhez a buza értékesítése tárgyában. Előadta, hogy lelkiismeretlen emberek kihasználják a helyzetet a gazdaközönség rovására. Zuggabonakereskedők a buza métermaszáját 5—7 pengő árón szedik össze. A vásárlások minőségre való tekintet nélkül történnék és a tavalyi tető alá került márkázási törvényjavaslatot sem veszik figyelembe. A megvett buza kiválasztása nem történik meg, sőt a jobb minőségű buzát összekeverik a gyengébb minőségűvel és ezáltal buzáink exportképességét is veszélyeztetik. A Futurának köteleessége volna a hónap alá nyulni a gazdáknak. A Nemzeti Bank nyissa ki kasszáját és adjon előleget a Futurának buzavásárlásra. A zuhanó gabonárak rettenetes katasztrófát jelentenek az ország számára.

Kifogásolja, hogy a Futura nem rendezkedett be a mostani állapotról, nincs elegendő zsákja sem. A gazdaközönség érdekében sürgős intézkedést kér a földművelésügyi minisztertől.

Mayer miniszter válasza

Mayer János földművelésügyi miniszter: Magam is aggodalommal figyelem a felhozott jelenségeket. A buza exportja a világgazdasági válság és a román és jugoszláv verseny következtében is rendkívül nehezen indul el. Szükség lett volna a határidőzlet megnyitására, a gabonakereskedők betétjeinek szabaddátételére, a megfelelő raktárak biztosítására és a lombardhitel megnyitására. A mai kötött pénzforgalom következtében azonban ezek akadályokba ütköznek. Az export forszírozását nem tartaná helyesnek.

Ismét bevezetik a határidőzletet

— Kilátás van arra, — folytatta válaszában a miniszter — hogy a gabonatözsde ismét be fogjuk vezetni a határidőzletet, a forgalom ennek következtében fellen-

dül, mert a malmok vásárolni fognak. Ahol nagyobb mennyiségű gabonát vásárolnak, ott a különböző gazdasági helyzeteket nem keverik össze.

A gabona minőségének javítása céljából szükséges a lisztkészítési állomás decentralizálása is. Vidéken több helyen fognak felállítani gabona és lisztkészítési állomást.

A felhatalmazási javaslat vitája

Ezután áttérnek a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalására.

Hoyos Miksa gróf: Miután nincs beavatva az ügyekbe, nem tudja, hogy szükséges volt-e ilyen korlátozásokat tenni. Helyesli, hogy a kormány olyan felhatalmazást kér olyan intézkedésekre, melyek a jövőben válnak szükségessékké, mert ebben a jelenlegi világgazdasági helyzetben, napról-napra, sőt percről-perc változó helyzetben szükség van a kormánynak ilyen fel-

A pénz korlátozása miatt nem áll módunkban most intézkedni abban a tekintetben, hogy gabonavásárlásokra a Futura nagyobb előlegeket kapjon, de megvan minden kilátás arra, hogy ezek a korlátozások a legközelebbi jövőben megszűnnek és a szükséges eszközöket a gabonakereskedelem rendelkezésére bocsátják és sikerülni fog a gazdasági életet a rendes vágányba terelni. A kormány a gazdákat meg akarja menteni ennek a krízisnek súlyos következményeitől.

A felhatalmazási javaslat vitája

hatalmazása. Ugy érzi, most bontakoznak ki teljes súlyukban a pártkörnyéki békediktátumok, amelyek nem békét, hanem nyomort adtak az emberiségnek.

Helyesli az országos bizottság megalakítását is, csak azt sajnálja, hogy a bizottság képviselőházi tagjainak megválasztásakor bizonyos politikai pártok — különösen a független kisgazdapárt — nem vesznek részt a bizottságban.

Kétmilliárd teher a magyar földbirtokon

Gróf Hoyos Miksa ezután a magyar földbirtok terheivel foglalkozott.

— A földbirtokra bekebelezett terhek a következőképpen alakultak a hivatalos statisztikai kimutatás szerint: 1928 június 30-án bekebelezett teher a magyar földbirtokosokra összesen 972 millió pengő volt. 1928 december 31-én már 1160 millió pengő, 1929 december 31-én a teher 1540 millió pengőre emelkedett. 1930 június 30-án pedig 1648 millió pengő volt. 1929. év végén 32.8 százalékkal több teher volt a magyar földbirtokokon, mint 1928. év végén. A legnagyobb hányad, 63.2 százaléka a kisbirtokra esik. Általában egy katasztrális holdra 26.23 pengő esik kamat címén egy évben.

Hatalmas milliók vannak a magyar földön mint tehertertelek, olyanok is, amelyeket nem bekebeleztek be, úgyhogy 2 milliárd teher esik a magyar földbirtokokra. Ott vagyunk tehát, ahol a háború előtt voltunk, a kamat pedig legalább kétszerese a békebelinek.

Sürgősen segíteni kell, mert a

mezőgazdaság nem bírja sokáig. A rövidlejáratú kölcsönökkel való gazdálkodás rá van szorulva a hosszulejáratú kölcsönökre.

Gróf Hoyos Miksa azzal fejezi be beszédét, hogy a tej-, bor- és szeszproblémák sürgős megoldását kéri, majd kijelenti, hogy a magyar mezőgazdaságra újabb terheket rakni nem lehet. A törvényjavaslatot elfogadja.

Gróf Széchenyi Aladár ellenzéki felszólalása

Gróf Széchenyi Aladár elfogadja a javaslatot, de ez nem jelenti azt, hogy annak minden intézkedését helyeselné. Pénzügyintézetünk pentárainak lezárása szerencsétlen lépés volt, mert a gazdasági élet az egész vonalon megakadt. Egyebet azonban ma már nem lehet tenni, mint a korlátozásokat lassan feloldani és a szigorú rendelkezéseket enyhíteni.

— Azt mondotta a pénzügyminiszter, hogy külföldi szakemberek is tanácsolták neki ezeket a lépéseket. Lehet, hogy a külföldi

16 oldalas lap ára 10 fillér

szakemberek nagyon okosak, de a mi viszonyainkat nem ismerik.

— Arra kell törekedni, hogy a 7 millió fontos kölcsönt minél előbb megkapja az ország. Miután most a nagy angol kölcsönt nyélbeütöttek, nekünk is kilátásaink vannak ehhez, hogy ezt a pénzt megkapassuk. Akkor remélni lehet, hogy visszatér a gazdasági életbe a bizalom, amelyet a kormány erősen megrendített.

Samadás Klebelsberg ellen

— Hiába mondja a pénzügyminiszter, hogy mindenekelőtt a kiadások csökkentésével fogja az államháztartást egyensúlyban tartani. Amíg a kormányban látom a kultuszminiszter ur személyét, addig én ennek a kijelentésnek a komolyságában kételkedem. A kultuszminiszter urnak véreben van a pazarló hajlam és az alkotási vágy. Erről sohasem fog ő leszokni. (Derűtlenség.) Ő mindig ki fogja csikarni erőszakos módon azokat az összegeket, amelyeket luxuskiadásokra igénybe akar venni. Még most is Tihanyban fél hegyet hordának le, hogy sportpályát építsenek. Ugy látszik, országos szükséglet, hogy az intézet tudósai és Tihany község lerongyolódott népe a sportokban gyakorolják magukat.

— Itt van továbbá a honvédelmi miniszter, aki éppen ezeket az idöket tartja nagyon alkalmasnak arra, hogy Balatonföldváron nyaralókat vásároljon és a Ganz-Danubiusnál nagy megrendeléseket csináljon, amelyekre nincs fedezet. Ilyen pazarló kartársakkal bajosan lehet majd a kiadások csökkentését keresztülvinni.

Lehetetlen az adóemelés

— Az államháztartás egyensúlyának fentartása érdekében — folytatta gróf Széchenyi Aladár — most a bevételeket akarják fokozni. Hogy képzelel el ezt a pénzügyminiszter ur? Már a múlt évben nem folytak be az előirányzott adók és az adóhátralékok nagy összeget képeznek. Ebben az évben a mezőgazdaság adóit egyáltalában nem, vagy csak nagyon csekély mértékben lesz képes fizetni. Miből fizessünk? Jövedelem nincs, a termés gyalázatosan rossz.

— A kereskedelemügyi miniszter ur biztat, hogy ne adjuk el a

gabonát, de hát nincs is mit eladni, az aszályos időjárás tönkretette a kapásnövényeket s a falusi népnek a tél derekán nem lesz betevő falatja. Negyven éve a magam gazdasztiszje vagyok, de ilyen katasztrófális időjárásra nem tudok visszaemlékezni. Ez minden számitást keresztülhuz. A mezőgazdaság amúgy is nyögi a súlyos kamatterheket. Az államháztartás egyensúlyának helyreállítása céljából lehet esetleg máshonnan jövedelmekre szert tenni, lehet a mammutjövödelmeket és az álláshalmozásokat megszüntetni, a mezőgazdaságtól azonban ne számítsunk a pénzügyminiszter ur jövedelmekét.

A világválságnak következményeit nem éreznék olyan súlyosan, ha a kormány ránk hallgatott volna. Hivatkozom a felsőház jegyzőkönyveire, amelyek bizonyítják, hogy évekkal ezelőtt jónéhányan figyelmeztették a kormányt azokra a veszélyekre, amelyek az utolsó évek gazdaságában rejtettek; megmondtuk: képtelenség, hogy Csonka-Magyarországnak nagyobb költségvetése legyen, mint a régi nagy Magyarországnak volt. Megmondottuk, hogy az improduktív beruházások előbb-utóbb felborítják az államháztartást. Megmondottuk,

Hadik János gróf beszéde

Hadik János gróf: Ha azokat az eseményeket vizsgáljuk — kezdi beszédét. — amelyek a törvényjavaslat előterjesztésére vezettek, meg kell állapítanunk, hogy a vilápiaci helyzetben kívül ebben nagy szerepe volt annak a tervszerűségnek, amely pénz ügyeink vezetésére térén az utóbbi időben megnyilvánult.

— A legnagyobb mértékben el kell itélni az olyan pénzügyi kormányzást, amely felhatalmazást kér a törvényhozástól államkölcsönök és kölcsönelőlegek felvételére azzal a kötelezettséggel, hogy a kölcsön igénybevétele esetén külön törvényhozási felhatalmazást fog kérni az összeg felhasználására és e kötelezettségének nem felel meg. A közvélemény bizalmatlansága nem bankjaink ellen irányul, hanem a kormány meddő és kapkodó pénzügyi politikájával szemben nyilatkozott meg.

— Nem kifogásolom a szükségrendeletek utólagos jóváhagyását és a szükséghez képest való kiegészítésükre, vagy hatályon kívül helyezésükre vonatkozó felhatalmazást. Alkotmányjogi szempontból veszedelmének tartom azonban a törvényjavaslat 2. paragrafusában foglalt felhatalmazást, amelynek olyan értelmezés is adható, hogy a törvényhozás egész jogkörét 1932 június végéig terjedő időre a kormányra ruhazza át. Kifejezetten bele kell venni a törvénybe azt, hogy ez a felhatalmazás kizárólag a gazdasági és hitellet rendjének megóvása érdekében és csak erre a jogkörre korlátozva adatik meg. Erre azért van szükség, nehogy a szöveg ezen kitételeit később úgy lehessen magyarázni, hogy a törvényhozás költségvetési és zárszámadási ellenőrzési joga ezen a címen egy esztendői időtartamra megszüntethető. Szükséges ez a megszorítás azért is, hogy ne lehessen ezen a jogcímen a sajtószabadság jogát korlátozó intézkedéseket tenni, lapok megjelenését megszüntetni, a gyülekezési jogot

hogy ez az ország egyedül kultúr-főlényből nem tud megélni. De mi mindig hiába beszélünk.

A Földhitelintézet ügye

Ezután a Földhitelbank összeomlását tette éles formában szóvá Széchenyi Aladár gróf. Miképp lehet az. — kérde. — hogy míg a bűnügy már két éve áll s míg a kisemberek mintegy kétezren mindenüket elveszítették, az előkelő igazgató, Paupera Ferenc volt egységspárti képviselő még mindig szabadlábban van. Végül kijelentette, hogy élénken fájjalja a megyaszói és borsói választás eseményeit s a javaslatot elfogadta.

Zsitvay miniszter felszólalása

Zitvay Tibor igazságügyminiszter rövid felszólalásában a Földhitelbank ügyében elmondottakra reflektált.

Ilyen bonyolult kérdés márholnapra nem intézhető el, — mondotta. — Késedelmet nem tűnök: a gyanúsítottak kivételes eljárásban nem részesülnek, de a törvény szerinti eljárás összes következményeit és teljes sultát viselni fogják.

teljesen felfüggeszteni, magántulajdonnal való rendelkezést teljes szerint korlátozni, ingó vagy ingatlan vagyontokat zár alá helyezni és azokat részben vagy teljesen el is kobozni, a magánjogi alanyokat mozgási szabadságukban korlátozni és attól esetleg meg is fosztani, nehogy ezen rendelkezés alapján a bírói függelenségben és elmozdíthatatlanságban rejlő alkotmányjogi biztosíték semmivé tehető legyen és a nemzetközi kereskedelmi és egyéb szerződések, valamint külpolitikai vonatkozásokban olyan intézkedések ne legyenek tehetőek, amelyeknek elhatározása az országgyűlésnek kizárólagos joga és amelynek a nemzet életére sorsdöntő kihatásai lehetnek.

A javaslat második szakasza nyilvánvalóan nem egyéb, mint az előállott gazdasági válság nyomán a kormány részéről statuíni kívánt diktatura. Kétféle, hogy ilyen diktatorikus hatalomnak a kormány kezébe való letétele megnyugvást keltene a külföldön. Aggodalmaim vannak a téren, hogy ez a felhatalmazás hitelünknek messzemenően káros hatással lehet.

Hadik a francia orientáció mellett

— Teljesen elhibázott volt a pénzügyminiszter hitelpolitikája külföldi vonatkozásban is. Meg kell állapítanom, hogy nemcsak nem támogatta, hanem egyenesen utját állta annak, hogy a francia piacon mezőgazdasági hitelhez juthassunk. Erre vonatkozóan én egy konkrét esetről tudok. De hiba volna a francia orientáció ügyét csupán anyagi vonatkozásban érteni. A magyar nemzet Franciaország irányában soha agresszív nem viselkedett. Ellen-ségeink mindenkor alaptalanul igyekeztek a mi német szövetségi politikánkat úgy beállítani, mint-

ha annak Franciaországgal szemben agresszív éle lett volna.

Bethlen miniszterelnök urnak Franciaországhoz való viszonyunkra tett nyilatkozata helyes. Amde hangsúlyozni kívánom, hogyha a miniszterelnök ur a francia-barát politikáját igazán hatékonyvá akarja tenni, úgy azt nézetem szerint annak a ballplatzli szellemnek megtörésével kell tennie, amely főként berlini képviselőtünkön át Franciaország irányában gyakran támasztott olyan félreértéseket, melyek francia orientációink kifejlődését ugyancsak zavarhatták.

Szükségesnek tartom még reflektálni a miniszterelnök urnak és a pénzügyminiszter urnak azon állítására, hogy felesleges beruházások nem történtek. Számtalan olyan kiadást tudnék felhozni, melyek feltétlenül elkerülhetők lettek volna.

Határozati javaslat

Hadik gróf ezután határozati javaslatot terjeszt elő, amely a következőképpen hangzik:

— Állapítsa meg a felsőház határozatilag azt, hogy a törvényjavaslat második szakaszában foglalt felhatalmazás alapján a kormány csak a gazdasági és hitellet rendjének, valamint az államháztartás egyensúlyának biztosítására irányuló rendelkezéseket tehet és hogy a törvényjavaslat második szakaszában nem nyer a kormány felhatalmazást arra, hogy alkotmányunknak törvényen vagy szokásjogon alapuló szabályait rendeletileg módosíthassa vagy hatályon kívül helyezhesse.

Baltazár a miniszterelnök mellett

Baltazár Dezső: A parlamentáriszmus éppen úgy, mint az államforma, csak eszköz az állami élet és a népetet virágzóvá tétele szempontjából. Mindkettőt ki kell támogatni, vagy meg kell szorítani, amint a haza érdeke megkívánja. A háboru veszélyének fennállását ma csak az nem látja, aki vak. A kikiáltott világbéke gyalázatára a meg nem üzent háboru még mindig folyik. A háborunak gazdasági arculata van, de azért drága életeket szed áldozatul. Amikor megállapítjuk a világon keresztül dúló háborut, akkor a kormány-nak a napról-napra várható eseményekre való tekintettel meg kell adni a parlamenti nehezék nélkül a helyes stratégiai megválasztásnak szabadságát és gyorsaságát. A benne rejlő hatalmat ne irigyelje senki sem, ennek a hatalomnak gyakorlása a lélek gyötrelmeivel és a legnagyobb áldozatokkal jár.

Hűsítő italok

készítésénél gondoljon cégünkre, ahol az összes szörpöket és pedig citrom, narancs- és málna-

szörpöt

a legjobb minőségben és a legolcsóbban lehet beszerezni. Állandóan friss-töltésű ásványvizek.

Kontsek Géza
k. r. t.

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS

SAKSZERÜEN
ES GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZ. V. TÁRS.

Piac-utca 79. szám.

A másik szempont a kormány iránti bizalom kérdése. Meggyőződéssel jelentem ki, hogy a mai súlyos helyzetet tekintve nem hiszem, hogy akadna lelkiismeretes magyar ember, aki Bethlen István gróf kemény, gyakorlott kezéből

Csak bizalmi válságról van szó

Koós Zoltán: A modern pénz- és hitelgazdálkodás két pilléren épül fel: az aranyon és a bizalmon. Ha mind a két pillér megdőlt, mind a két pillért meg kell szilárdítani, de egyiket a másikkal helyettesíteni nem lehet.

Azt a pénzügyi válságot, amelyben a hazai gazdaságunk jelenleg szenved, elsősorban bizalmi válságnak kell minősítenünk. Mindenki vissza akarja kapni kihitelt pénzt. Ez oly mérvű reszletet idéz elő az arany, illetőleg az aranyértékű valuták után, amit kielégíteni teljesen lehetetlen. Nálunk is most ez a leírt bizalmatlanság érezteti hatását.

Nyilvánvaló, hogy az egész jelenlegi pénz- és hitelválság egészen magánvaló jelenség, amely szorosan összefügg ugyan az egész Európában súlyosabb vagy kevésbé súlyos formában jelentkező hasonló válsággal, de nincs szoros és közvetlen és okozati összefüggésben sem a kormány általános gazdasági politikájával, sem a kormány pénzügyi politikájával, sem a Nemzeti Bank hitel- és devizagazdálkodásával. Átettek ilyen válságon a legnagyobb és leggazdagabb nemzetek is.

Képessé kell tenni a Nemzeti Bankot arra, hogy annyi bankjegyet bocsáthasson ki, amennyi megfelelő jó váltók s más jó bankeszközök fedezetek leszámításával

A pénzügyminiszter válasza

Wekerle Sándor: Nem normálisak azok a viszonyok, amelyek között ez a javaslat a felsőház elé került, mert tulajdonképpen még mindig a háborús mentalitás folytatódik gazdasági háboru alakjában. Lehetne-e világ-gazdasági krízisben olyan gazdaságpolitikát követni, amit mi legjobbnak tartunk, vagy pedig csak olyat lehet, ami egyáltalában keresztlétező. Amidőn hibáztatják a rövidlejárati kölcsönöknek nagy mértékben való igénybevételét, ne tévesszék szem előtt, hogy nem lehetett kielégítő mértékben hosszulejárati kölcsönt szerezni, mert ha lehetett volna, akkor mi mint agrárország, elsősorban ezt szereztük volna meg, de ez minden erőlködésünk dacára sem sikerült és így kénytelenek voltunk rövidlejárati hitellel nyulni.

Mindnyájan tudtuk ennek a veszedelmét, de ha nem vettük volna igénybe, akkor gazdasági életünkkel szemben egy betegségtől való félelemben öngyilkosságot követtünk volna el.

A kereskedelmi és fizetési mérleg passzívítása

Kereskedelmi mérlegünk passzívítása — folytatja a pénzügyminiszter — évenként 370 milliót tett ki, fizetési mérlegünk passzívítása pedig 130 milliót. Ez veszedelmes dolog, mert erre a passzívumra állandóan fizetni tartozunk valutával.

Kereskedelmi mérlegünk passzívítása már megszűnt. Fizetési mérlegünk még passzív, mert évenként 82 milliót kell fizetnünk kamát és törlesztések fejében, a

jó lelkiismerettel át merné venni a hatalmat. Vegyük körül tehát őt bizalommal és a legnehezebb órákban adjuk meg neki a lelki támasztékot. A törvényjavaslatot elfogadom.

fedezhető, amennyiben ennek szüksége felmerül. Elesen meg kell különböztetni a mostani helyzetet attól, amelyben hazánk 1919-től 1924-ig volt, amit a magyar gazdaság történelmében inflációs periódiusnak neveznek. Most ugyanis nem lehet arról szó, hogy állami szükségletek kielégítésére egyre több és több államjegy kerüljön forgalomba, most csak arról lehet szó, hogy bankköveteléseknek bankjegyekké való átalakítása nagyobb bankjegyforgalmat tesz szükségessé. Ez a mennyiség azonban nagyon is véges, mert tudjuk, hogy az összes bankbetétek összessége 1930 december 31-én 2,125.000 millió pengőt tett ki. Nagyon természetes, hogy ez az egész összeg egyszerre meg nem mozgatható s nem is fog megmozdulni.

Reorganizálni kell a hitelleletet

Szükség van hitelszervezetünk reorganizálására. Gondoskodnunk kell arról, hogy a vidéki lakosságunk is megadja a kényelmes lehetőséget ahhoz, hogy megtakarításait minden kockázat nélkül biztosan helyezhesse el.

Noha egy súlyos válság mélypontja felé haladunk, a helyzet nem olyan, amiből a magunk erejével is ki ne tudnánk jutni.

Miután több felszólaló nem volt, az elnök a vitát bezárta.

többi pedig a magángazdaságnak járó kötelezettségek teljesítésére lesz fordítva.

Ha nem akarjuk, hogy innen teljesen kifolyjon az arany, feltétlenül hosszulejárati kölcsönt kell szerezni. Remény van arra, hogy ebből a bajból kikerülünk, de a gazdasági programot végre is kell hajtani. Ne csüggedjünk el, azért, mert momentán a mélypontra jutottunk. Már csak a kisebbik része van hátra a megcélzott utnak, mert háromnegyed részét már megtettük annak, amivel sikerült kereskedelmi mérlegünk passzívítását megszüntetni.

A kormány export teret

A pénzügyminiszter ezután azt a reményét fejezi ki, hogy a külföldön kötendő szerződéseink, amelyek a buza értékesítésére vonatkoznak, — eredménnyel járnak. Az állatkivitel-nél eredményeket tudunk elérni és ezen az uton tovább kell haladni. A valutaszerezés legegyszerűsebb módja azoknak az árúknak a kivitele, amelyek a külföldön elhelyezhetők.

Az utóbbi hetekben több történet, mint azelőtt éveken át. Nem láthat-tam előre, hogy az állami bevételek olyan nagy mértékben esnek, amint az történt.

Az államháztartás egyensúlya

Akik kölcsönt halandók nyújtanak, azok követelik, hogy az államháztartás egyensúlyát biztosítsuk, ezért volt szükség ilyen felhatalmazásra. Az államháztartási egyensúlyt feltétlenül fenn kell tartani, a kiadási oldalt a lehetőségig csökkenteni kell és ha ezzel kellő eredmény azonnal nincs,

akkor a bevételi oldalt kell emelni mert ha erre nem volna bátorságunk nem cselekednénk azt, amit pedig az ország érdekében cselekednünk kell.

Azt kívánják, hogy a Házat tartsuk együtt? Tizedik napja tárgyalja ezt a sürgős javaslatot a képviselőház. Ha lett volna kétség, hogy a plénumban eürgös intézkedéseket nem lehet meg-
hozni, akkor ez a tárgyalási mód

Diktatúráról szó sem lehet — mondja a miniszterelnök —

Bethlen István gróf: Tekintettel az idő előrehaladására csak arra szorítkozik, hogy a kormány nevében kijelentse, hogy elfogadja Hadik János gróf határozati javaslatát, amely tisztázza a második szakaszban azt a kérdését: mire ad felhatalmazást a törvényhozás a kormánynak. Ehhez a kijelentéshez csak egy szó kell fűznie: ez a felhatalmazás nem nyújt jogot semmiféle kormánynak arra, hogy a parlamentet félretegye, hanem éppen ellenkezőleg lehetővé teszi, hogy a parlament a maga ellenőrzési jogát kétszeresen gyakorolja.

— Diktatúráról tehát szó sem lehet csak arról, hogy a parlament az átmeneti időben fegyelmezettséget és önmegtartóztatást gyakoroljon olyan kérdésekben, melyek nem tartoznak a nagy nyilvánosság elé. Nem terveznek olyan lépést, amit bárki al-

meggyőz arról. (Helyeslés.)

A deficit

Ha azt kérdik, mekkora az államháztartás hiánya, amelyre gondolkunk, azt kell mondanom — 56—60 millió lesz és ehhez még hozzá kell számítani azt az összeget, amelyet az újabb államkölesön kamata jelent. Ez a deficit nem olyan nagy, hogy kétségbe kellene esnünk miatta.

kormányügyi szempontból aggályosnak találhatott volna. (Taps.)

Ezután a felsőház általánosságban elfogadta a felhatalmazási törvényjavaslatot, majd Hadik János gróf javaslatával együtt részleteiben is.

A 33-as bizottság felsőházi tagjai

Három órakor nyitották meg újból az ülést és a 33-as bizottságba megválasztották: Chorin Ferencet, Egrv Aurélt, Hadik János grófot, Hoyos Miksa grófot, Julász Andort, Popovics Sándort, Somssich László grófot, Szerényi József bárót, Teleszky Lánost, Vészi Józsefet és Weisz Fülöpöt.

Az elnök ezután jelentette, hogy a felsőház legközelebbi ülését valószínűleg csak az ősszel tartja és az ülés ezzel véget ért.

Borzalmas vérengzést rendeztek szovjet katonák egy orosz templomban

Varsó, augusztus 4.
Hír szreint, a lengyel határhoz közel fekvő Wietrino községben a szovjetkatonaság kegyetlen vérengzést vitt véghez. Behatoltak egy kápolnába, ahol kb. 200 katolikus hívő tartózkodott és ezeket karddal megtámadták. Két embert megöltek, 14 megszebesült, 145-öt letartóztattak. Az egész környék katolikus lakosságán pánifélelem lett urrá.

A katonaság kerületi főnöke azzal magyarázza a vérengzést, hogy az elmúlt napokban ellenforradalomról kapott hírt, ezért küldte katonáit a templomba. Miután a kaput az ott egybegyűltek nem akarták kinyitni, a katonaság erőszakkal hatolt be, így történt a szerencsétlenség. A letartóztatott embereket még nem engedték szabadon.

Megöléssel fenyegette meg a bécsi magyar követet, négy hónapi börtönre ítélték

Bécs, augusztus 4.
Közveszélyes fenyegetőzés vádjával állott ma az esküdtszék előtt Zservaneka József 22 éves állás nélküli könyvelő, aki azt állítja, hogy a bécsi-magyar követtség szolgálatában állott és ezen az alapon állítólag teljesített szolgálatait, valamint elmaradt keresetének pótlása címén 3.400 schillinget követel. Minthogy a követésen történt

többszöri megjelenése eredménytelen maradt, több levélben Ambrózy Gyula bécsi-magyar követhoz fordult. Mint, hogy ez a lépése sem hozott eredményt, azzal fenyegette meg a követet, hogy megöli és önmagával is végez.

A törvényszék gyilkossággal való fenyegetés címén a vádlottat 4 hónapi súlyos fogházra ítélte.

Kigyulladt a levegőben egy cseh bombavető repülőgép és egy szeszégető telepre zuhant

Az egyik katona ejtőernyővel sikeresen kiugrott, a másik azonban szörnyethalt

Pardubitz, augusztus 4.
Cseh Távirati Iroda: Az egyik bombavető repülőgép a levegőben kigyulladt és nagy lángokban égve a chrudini szeszégető telepre zuhant. Amikor a repülőgép körülbelül kétezer méter magasságban kigyulladt, pilótája egy tizedes ejtőernyővel kiugrott a gépből. A gép másik utasa egy hadnagy, aki a megfigyelő tisztet töltötte be, — ejtőernyővel szintén le akart ugrani, az ejtőernyőt azonban valószínűleg izgatottságában túl korán nyitotta ki, úgy hogy az beleakadt a repülőgép kormányába. A hadnagy kb. 4 percig az égő repülőgépen a levegőben lógott, majd amikor az ejtőernyő kötele is elégett, kb. 200 méter magasságból a chrudini szeszégető egyik tartályára zuhant, ahonnan lebukott a szomszédos kertbe, de már halott volt.

A lángokban álló repülőgép lezuhanásakor neki ütődött egy raktár falának, amelyben tiszta szesz volt elraktározva s felrobbant. A raktár teteje kigyulladt. A tüzet az odaszét tűzoltóknak sikerült eloltani. A pilóta tizedes, aki sikeresen ugrott ki a gépből, a teleptől kb. öt kilométernyire földet ért.

Csütörtökön értekezletet tart az egységspárt agrárblokkja

Az egységspárt agrárblokkja augusztus 6-án csütörtökön délelőtt a parlament ülése után a képviselőházban értekezletet tart, amelyen fontos aktuális gazdasági kérdéseket vitatnak meg. Az értekezlet előadója Lukács Béla képviselő.

Németország önsegélyre szorul, mert nem tudta megszerezni a nagy külföldi kölcsönt

mondotta Brüning kancellár a német néphez intézett rádiószózatában

Berlin, augusztus 4.

Brüning dr. birodalmi kancellár tegnap este a Rádióban beszédet mondott, melyben többek között ezeket fejtette ki:

Az a körülmény, hogy az elmúlt hetekben rövidlejáratu külföldi kölcsönöket milliárdokban vontak vissza a német bankoktól, közgazdaságunkra váratlan és veszedelmes veszteséget jelent. Természetszerű következménye volt ennek az egész gazdasági életünk megrázkódtatása. Ma az egész világ egyetért abban, hogyha zavarok támadnak, olyan nagy gazdasági szervezetben, mint amilyen a német birodalom, ez nem maradhat komoly következmények nélkül a külföldön sem. Hat héttel ezelőtt közös harcot indítottunk „a világháborubeli ellenségekkel is közösen” az általános inség ellen és főképen Németország és Franciaország jogviszonyának megteremtése érdekében. Ebből az elgondolásból kiindulva és minden akadályt leküzdve sor került a megbeszélésekre Párisban, Londonban és Berlinben. Holnap este Rómába utazunk. Remélhető, hogy a legközelebbi — francia államférfiak — berlini látogatása alkalmával folytatni fogjuk a megkezdett német-francia eszmecsereket.

A birodalmi kancellár ezután rámutatott arra, hogy ezidőszereint lehetetlen megszerezni több nagy ország garanciáját, külföldi kölcsönre. Ez okból Németország mindenképp önsegélyre szorul.

Brüning dr. ezután megemlékezett a birodalmi kormány legutóbb elrendelt pénzügyi számlái ténylegéről és bejelentette, hogy a kormány a hitel és a tőkeforgalom terén a részvényjoggal kapcsolatosan intézkedéseket tett. A vezérlő csillag ne pártellenfél, hanem erőtlen legyen. Csak ezen a uton tudja Németország megőrizni a népek sorában egyenjóságát és csak így tudja megoldani a rá váró feladatokat.

A német kormány deviza-rendelete nem irányul a külföld ellen

Berlin, augusztus 4.

A nagyarányú külföldi tőke elvonása által keletkezett devizahiány a kormányt a még meglévő devizákkal való szigorú gazdálkodásra készítette, hogy biztosítsa a német néphez a szükséges nyersanyagokkal és élelmiszerekkel való ellátását. Ha külföldön most mégis nyugtalanság támad a német devizaellenőrzéssel szemben, akkor tekintetbe kell venni azt, hogy éppen a külföld részéről követelték ismételtlen a német intézkedéseket az egyébként tulbecsült önkemeneküléssel szemben.

A szigorú devizaellenőrzés azonban azoknak a külföldi hitelezőknek az érdekében szükséges, akik a hitelt fenntartó akció keretében arra határozták el magukat, hogy rövidlejáratu tőkéiket meghagy-

Gyomorsúlyos és beégéknél, ártott állapotban levő anyáknál igen fontos a

haskötő

Legolcsóbb áron szereshető be

Kiss Béláné

Fűző üzemeben, Kossuth-utca 69 sz. Csi öltözők, melltartó k. árérték után. Ezüst redőnyök, k. b. árát, késztyük javítását val. a. o. n.

ják Németországban, szemben azokkal a külföldi hitelezőkkel, akik nem voltak hajlandók ehhez az akcióhoz csatlakozni. A deviza-kiutalások bizonyos megszorítása végül a német kereskedelmi mérleg aktívá tétele érdekében is szükséges.

Természetes azonban, hogy Né-

Csütörtökön vagy pénteken teszik közé a birodalmi kormány gazdasági programját

Berlin, augusztus 4.

Beavatott köröktől nyert értesülés szerint a birodalmi kormány gazdasági programját valószínűleg a jövő héten, csütörtökön, vagy pénteken teszik közé. A legközelebbi minisztertanácsot valószínűleg csak holnap tartják, amelyen, mint a párisi és londoni ut alkalmával is, bizonyára még egyszer megbeszélnek a római ut jelentőségét és célját.

A német fizetési forgalom lebonyolítását még korlátozhatják

Berlin, augusztus 4.

A Wolff iroda közgazdasági szolgálatának értesülése szerint a

német birodalmi bank elvben hajlandónak mutatkozott, hogy ezen a héten és a jövő héten a takarékpénztáraknak rendelkezésére bocsássa a fizetőforgalmu lebonyolításához szükséges összegeket. Mindenesetre még nincs eldöntve, hogy milyen formában történik ezeknek az összegeknek a finanszírozása. Ebben a kérdésben még folynak a tárgyalások. Mindenesetre számítanak arra, hogy a jövő hét hétfőjétől kezdve a fizetőforgalom a rendelkezések kereteiben ismét helyre áll. Ez annyit jelentene, hogy ismét 300 márkát lehet kifizetni minden egyes takarékbetét számla után.

Magyar cserkészcsapat tanulmányutja Afrikában, Kisásziában, a Szentöldön és Déleurópában

Esztergom, augusztus 4.

Az esztergomi 14. sz. Holló cserkészcsapat, amely dr. Mattyasovszky gimnáziumi igazgató vezetésével június 9-én indult el Esztergomból, egy hónapi külföldi tartózkodás után, most érkezett haza. Az esztergomi cserkészek először vonaton Athénbe utaztak, ahonnan egy török gyors-hajóval a Földközi tengeren át Alexandriába mentek. A hajón az a kellemes meglepetés érte őket, hogy a kapitány török léte, magyarul szólította meg őket s magyarul el is beszélgetett velük. Kifejtette, hogy annak idején Késmérkon járt iskolába. Négy napi tengeri ut után a hajó befutott az alexandriai kikötőbe

ahol két esztergomi származású apáca fogadta őket. Az alexandriai magyar konzul látta vendégül a cserkészeket, akik innen Kairóba utaztak. Kairóban a rádióállomás magyar műsrot adott a vendégek tiszteletére, a műsrot a magyar Hiszekeggyel fejezték be. Kairóból az egyiptomi nevezetességek megtekintésére indult a cserkészcsapat, majd a Szeui csatornán át Palesztinába utaztak, ahol tiszteletükre a palesztinai nevelésügyi miniszter teát adott. A teát ünnepegy követte, amelyen hét nemzet cserkészei szerepeltek. A cserkészek ezután felkeresték a Holt tengert, a melyben mez is fürödtek, majd Ná-

Kedvezményes strandfürdőjegy-szelvény a Debreczeni Ujság olvasóinak

A DEBRECZENI UJSÁG
Hajdúföld

strandfürdő szelvénye.

Értéke 15 (tizenhárom) fillér.

A strandjegy árából 1 számlítja a Margit-strandfürdő per ztára

Ervényes

Szerdán, augusztus 5-én:

Debreceni Ujság
Hajdúföld.

strandfürdő
10 éven aluli

gyermekjegy-szelvénye

Értéke 5 (öt) fillér.

A strandjegy árából 1 számlítja a Margit-strandfürdő per ztára

Ervényes

Szerdán, augusztus 5-én:

Minden lappeldányban egy felnőtt és egy gyermekjegy-kedvezményt nyújtó szelvény van. Ezeknek ellenében a Margit-strandfür-

dő pénztára a hatvan filléres felnőtt-jegyért negyvennégy fillérért, míg a harminc filléres gyermek-jegyért huszonkét fillérért adja.

zárethbe a Genezáret tavához, Damaskusban és Baalbekbe látogattak el.

Augusztus 6-án fizető nap lesz a tőzsdén

Budapest, augusztus 4.

A tőzsdetanács kimondotta, hogy az eredetileg múlt hó 15-re megállapított és elhalasztott értéktükzleti fizetőnapról, valamint a múlt hó 31-iki értéktükzleti benyújtásból származó befizetéseket felelnek 6-án, csütörtökön egy óráig kell teljesíteni. A budapesti giró és pénztáregylet részvénytársaság pedig a jelzett fizetőnapról és benyújtásból származó kifizetéseket 8-án, szombaton teljesíti.

Budapestben rendezik az 1933-i cserkész világjamboret

Budapest, augusztus 4.

A Magyar Cserkészszevetség elnöksége ma tartott ülésén üdvözölte a hadeni nemzetközi konferenciáról visszakerkezett magyar delegátusokat és köszönetet mondott azért a negyszerű eredményért, amellyel Magyarország részére biztosították az 1933-as jambore megrendezését. A 20—25 ezer külföldi cserkész részvételével megtartandó jambore előkészítésének és megszervezésének munkája már meg is kezdődött. Ezzel kapcsolatban a Magyar Cserkészszevetség elnöksége táborparancsnokul gróf Teleky Pál tb. főcserkészt kérte fel, aki a felelősségteljes megbízatást el is vállalta.

Az osztrák—német vámunió ügyének tárgyalása Hágában

Hága, augusztus 4.

A hágai nemzetközi bíróság ma tovább tárgyalta az osztrák—német vámunió kérdését. Pilotti, az olasz kormány megbízottja kijelentette, hogy az osztrák kormány még 1922-ben lépéseket tett az olasz kormánytól olasz—osztrák vámügyi és pénzügyi unio létrehozása érdekében. Az elnök felkérte az osztrák és olasz megbízottakat, hogy később utólagos felvilágosításokkal szolgáljanak ebben a tárgyban. Desevant francia megbízott felszólalásában emlékezte idezte azt a nyilatkozatot, amelyet a volt osztrák kancellár 1922-ben Genfben a népszövevetségi tanács előtt tett, amelyből a francia megbízott azt a következtetést vonta le, hogy a kancellár kötelezte magát arra, hogy a népszövevetség hozzájárulása nélkül semmit sem kezdeményez.

Padlólakkok

speciális minőségben, magas fényű, a legjobb színekben, olcsó áron kapható

STERN festéküzletben
Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott biztosítási ürtőszert vásárolhat olcsón, poloska, svábhogár, patkányirtásra.

A orvos tragédiája Pesten

Magát a harmadik nőt - Az orvos mellbimbaljal vivódik

Öztek szülei, rátámadt újból édesapjára és tettleg inzultálta. Kedden reggel, néhány perccel nyolc óra előtt Csobánczky hangozó szóváltást hallott a sarokszobába felől. Benyitott az ajtón. Közvetlenül az ajtó előtt állott rémült arccal, kezében egy levelet szorongatva Téglássyné, az orvos pedig teljes erővel kituszkolni igyekezett az asszonyt a szobából. Csobánczky közbelépésére mind a kettő zavartan abbahagyta a birkózást és valami magyarázatfelét hebegtek.

— Nem történt semmi... csak birkóztunk egy kicsit... sportolásból, tetszik tudni...

Két tragédia egy perc alatt

Csobánczkyt látszólag megnyugtatta ez a magyarázat, visszatért a konyhába. Talán két perc telt el ez után a jelenet után. A sarokszoba ajtaja hirtelen felvágódott, dr. Téglássy Józsefné kétségbeesve a szomszédos ebédlő ablakához ugrott és nagy lendülettel átvetette magát az ablakon. Összetört tagokkal, véresen terült el a Ferenc-kört aszfaltján.

A lakásban már csak az ezután következő jelenetre lettek figyelmesek. Krišfalussy István eszelősen kirohant a szobából, összevissza futkosott a lakásban, közben az izgalomtól rekedten hajtogatta:

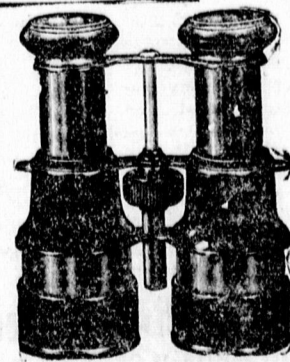
— Jolán!... Jolán!... hol vagy, Jolán?!...

Most az ebédlő ablakához ugrott és leenézett az utcára. Már tudta, mi történt. Jolán, a nagynéni összeroncsolt testét megdöbbszent emberek vették körül.

Az orvos halálra váltan beszaladt a szobájába, előrántotta revolverét és mellbimbalját. Esméletlenül, véres sebbel a mellén esett össze a még megvetetlen ágy előtt.

A rendőrség még a déli órákban megkezdte a szerencsétlen fiatal orvos családtagjainak kihallgatását.

Lepunkat támogatja. ha hírdetőinknél vásárol.

LATCSÓ, LORGNON, SZEMÜVEG

és minden optikai cikk beszerzésénél győződjön meg árainról. CSERÉF SÁNDOR látszerész, Piac-utca 21. sz. (Bika-szálloda mellett.)

latoknak nem tudja magadgedni. A fogházgondnok a fogház könyvtárából azonnal átadta neki a kért bibliát, amelyet Szabó Sándor boldogan vett magához és minden egész napon át, még az ebédtől alatti is olvastatta.

A balmazújvárosi gyilkost dr.

sával is, hogy már a híd vásárolta foglalkozott a pénz megszerzésének gondolatával.

Egyébként, mint ahogy legutóbb meg is írtuk, Szabó Sándor címorvosi megfigyelése folyamatban van.

Tizenegy millió ember nézte meg a párisi gyarmatügyi kiállítást

Páris, augusztus 4.

Hivatalos statisztika szerint a párisi nemzetközi gyarmatügyi kiállítás sikere alaposan felülmulta a várakozásokat. A gyarmatügyi kiállítás megnyitása óta eltelt 3 hónap folyamán eddig több, mint 11 millió látogató kereste fel a kiállítást

A Nyári Egyetem második napja

A Nyári Egyetem második napján fővekedő érdeklődés mellett folyt tovább az előadások. Az első előadást Juhász Géza dr. tartotta: Az új magyar irodalom főirányai címmel. Irodalomtörténeti kutatásunk legújabb irányának, a szellemtörténeti iskolának törekvéseihez híven mindezek előtt azt az összefüggést állapított meg, amely a 20. század világnézete és irodalmi termékei között fennáll. Rámutatott, hogy a világnézet kor-ról-korra változik, de összes módosulásai két alapformára, az analitikus és szintetikus látásmódra vezethetők vissza. Az egyiknek a realizmus, a másikkal a romantika felel meg. — Egyre magasabb összefüggésben ábrázolja a világot. Először az egyént állítja a szintézis középpontjába, aztán a világháború óta, az emberközösségre épít, a legutolsó években pedig ebből s mindinkább kibontakozik és vallásos összefüggést terem. A mindvégig lebilincselően érdekes előadást Juhász Géza dr. csütörtökön folytatja.

Tüzhelyek

na y választék an

Nagy vasüzletében

Csapó-utca 77. Kanvarodó.

Eladó háza

van? 30 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék. — Hirdetését feladhatja:

Kossuth-u. 3. l. e

a szerelemes fiu

Bonyodalmas háttéré van ennek a tragédiának. A fiatal orvos édesapja Tarcali-uti villájában lakott, a szuterén helyiségben, nagynénjének, Téglássynénak a szobája mellett, aki — 45 éves, fiatalos, szép barna asszony — szeretettel ápolta idegbeteg unokaöcsét. Lassanként komoly vonzalom támadt közöttük és a család is örült, hogy a sógornő jelenléte milyen kedvező hatással volt a fiúra.

Öt évig tartott ez a kapcsolat, de végeredményben a fiatal orvosnak, aki morfinista is volt, nem javult meg az egészségi állapota. Ezért a májusban történt doktorrávatás után a család Franciaországba küldte üdülmi ifj. Krišfalussy Istvánt. A fiatal orvos azonban pár hét multán váratlanul visszatért Budapestre, óriási és kedvezőtlen lelki változáson ment át és a mult csütörtökön elvakult féltékenységében, attól tartva, hogy szülei el akarják szakítani nagynénjétől, revolverrel rátámadt az édesapjára és egy székelt is hozzávágott.

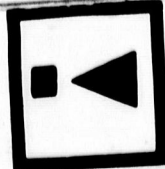
Különös vendégseg

Az apa, aki gimnáziumi tanár, feleségével együtt beköltözött a fiu elől a villából Budapestre és elköltözött szombatban a fiu is, egyik jóbarátja, Csobánczky Domonkos mérnök édesanyjának Ferenc-kört lakására. Azt mondta, hogy összeveszett az édesapjával és szeretné vendégül látni magánál Jolán nénit is, aki nélkül nem tud megenni. Az ismerős vendégeket természetesen gyanútlanul és szívesen látták. Hogy azonban a lakásban, ahol szombattól ma reggelig teljes visszavonultságban élt a két vendég, mi történt, arra csak következtetni lehet.

Hétfőn reggel a fiatal orvos elrohant hazulról és néhány óra múlva halottápadtan, izgatottan tért vissza.

— Most végre nyugodt vagyok, elégtételt vettem magamnak, — jelentette ki elégedetten Csobánczkyék előtt.

Az elégtételt az volt, mint a rendőrség utólag megállapította, hogy az orvos egyenesen a Tarcali-utcai villába sietett, amelybe visszaköl-

6
Fe'emelték a kamatlábat Csehországban

Prága, augusztus 1.
Cseh Távirati Iroda: A cseh nemzeti bank augusztus 4-én tartott rendkívüli ülésen elhatározta, hogy augusztus 5-i hatállyal a leszámítolási kamatlábat váltóknál és értékpapiroknál 5%-ra, a lombard kamatlábat a lappapiroknál 6%-ra, más értékeknél 6.5%-ra emeli.

Bevezetik a polgári házasságot Spanyolországban

Madrid, augusztus 3.
Feltűnést kelt a spanyol főállami ügyész egyik nyilatkozata, amelyből kiderül, hogy a spanyol kormánykörök az állam és az egyház szétválásának eszméjét immár komolyan meg akarják valósítani és az akciót a polgári házasság bevezetésével akarják megkezdeni. A házasságok ezentúl csak az állam anyakönyvvezető előtt lesznek kötelezők. Ezzel együtt jár, hogy a házasságok a jövőben felbonthatók lesznek.

Veszedelemes pénzhamisító bandát leplezték le Németországban

Berlin, augusztus 3.
A rendőrség veszedelemes pénzhamisító bandát tett ártalmatlanná. A pénzhamisítók vezére Wudtke Ernő 50 éves, a rendőrség által a múltból is jólismert pénzhamisító. A többszörösen büntetett Wudtke az inflációs években modernül berendezett műhelyében milliommárkás bankjegyeket állított elő, most azonban megelégedett az érepenz hamisításával. A Reinickendorf külvárosban lévő pénzhamisítóműhelyében 1, 2, 3 és 5 márkás ezüst érméket hamisított, továbbá 50 pfennings nikkelpénzt is. A rendőrség rajtaütészerűen elfoglalta a pénzhamisítóhelyet és rengeteg nyersanyagot, továbbá igen sok kész hamisítványt lefoglalt. A pénzhamisítóbanda vezetőjét és öt tagját sikerült letartóztatni, míg a szerencsés azokat a tagjait, akik a forgalombahozatallal foglalkoztak, még eddig nem sikerült elfogni. A pénzhamisítók lakásukban is igen sok hamis pénzt találtak.

Szezonvég' les' álitott árak

100 széles cérna grenadin	á 1.78
80 széles nyers selyem	á 3.25
80 széles nyers selyem csikos	á 2.75
100 széles georgette	á 4.80
80 széles nyers selyem színes	á 4.80
75 széles japán crepp mintás	á 0.95
75 széles japán crepp, sima	á 0.79
80 széles kristalin selyem színes	á 1.88
80 széles nansuh színes, fehérneműre	á 0.75
80 széles batist mintás	á 0.60
80 széles voil divatos mintákban	á 0.75
80 széles ing puplin, angol gyártmány	á 1.75
80 széles ing oxfordok I.	á 1.50
80 széles batist sifon	á 0.98
180 széles paplan 'epedő vászon	á 2.75
140 széles lepedő vászon	á 1.66
100 széles mouslin	á 3.98

Harisnyák, keztvük, maradékok még eddig nem létezett olcsó árban.
BEKE ÁRUHAZ DEBRECEN,
Szent Anna-utca 2. szám

BEKE ÁRUHAZ Debrecen
Szent Anna-utca 2. sz. a'átf.

A cserkes ember teli tüzelési anyag beszerzése előtt ajánlatot kér
Fülöp és Prohászka
cégtől, MESTER-UTCA 28.

Ruszinizkó autonómiáját követelik a „lengyel-magyar“ aktivisták
Az autonómia révén remélik a lengyel-magyar-csehszlovák együttműködés megvalósítását

Prága, augusztus 4.
A Narodni Listy és Micsura lapja, a Ludová Politika, az úgynevezett „lengyel-magyar aktivisták“ Ruszinszkó autonómiájára vonatkozó proklamációját teljes terjedelmében közli. A két cikket érdekességükkel fogva alább ismertetjük. A Narodni Listy „A gyanus lengyel-magyar aktivisták“ című cikkében a következőket írja:

— A Kattowitzban megjelenő „Polska Jutrzejka“ sajtóorgánium július 22-én megjelent 27. számában közli a lengyel-magyar aktivisták proklamációját, amelyben Ruszinszkó autonómiáját sürgetik. A proklamáció kifejezésre juttatja a lengyel magyarral ama régi óhaját, hogy Ruszinszkón keresztül megvalósulhasson a közös lengyel-magyar határ.

A proklamáció többek között ezt mondja:

„A lengyel-magyar aktivisták csoportjának képviselői Ruszinszkó ügyében olyan kezdeményezéssel lépnek föl nyíltan a lengyel, magyar és csehszlovák nyilvánosság és a kormányok elé, amely a magasabb célok és eszmék nevében a három fontnevezett nemzet szorosabb kapcsolatának megvalósulását előmozdítaná. A továbbiakban azt magyarázzák, hogy hogy Lengyelország és Magyarország szorosabb kapcsolatának lehetővé tételével lényegesen megerősíthető volna a bolsevikellenes front és föl lehetne építeni a kereszténység védőfalát. Az említett három nemzet eredményes tárgyalásának alapját megtalálva, lehetővé tehető az érdekelte államok belső biztonsága, s az eszmék kölcsönös kiegészítő gazdasági és egyéb téren. „Briand Páneurópa-eszméjét regionális kapcsolatok útján etapokban fogják megvalósítani. Más nemzetek között nem is olyan sürgős a kölcsönös konszolidáció, mint éppen a három említett között. Az elsők vagyunk, akik eme konszolidációs munka megkezdését kívánjuk. Kérjük ennek az esz-

mének a terjesztését a nemsgondolkodású vezető személyek között, kérjük hogy ezek a tényezők kormányaikra ez akció sikere érdekében nyomást gyakoroljanak.“

„Ruszinszkó autonómiáját nemcsak a lengyel-magyar önző célok szempontjából, hanem inkább a lengyel-magyar-csehszlovák koordinális kapcsolat szemszögéből kívánjuk megítélni. Lengyelország főcélját, tudniillik a Magyarországgal való közös határt elérve és szemmel tartva ama érdekeit, hogy Csehszlovákiával (Németországra való tekintettel) jó kapcsolatait fenntartsa, nyomást gyakorolna a magyarokra határkérdésben a status quo közös és önkéntes megőrzésének céljából, valamint kereskedelmi téren a kedvezmények biztosítása érdekében is. Így Csehszlovákia preferenciákat adna gabonára, sertésre, szarvasmarhára stb. Magyarország viszont német termékek helyett csehszlovák termékeket importálna; Lengyelország Magyarországból gyümölcsöt, bort importálna, Magyarország viszont Lengyelországból szén, naftalint, fát stb. s mind a három ország a politikai és gazdasági koordináció fegyelmével egymáshoz volna kötve. A szétesett osztrak-magyar monarchiából legjobban gazdagodott Csehszlovákia, ehat neki kell elsősorban is engedményeket tennie.

Csehszlovákia birtokában tartja Ruszinszkót, amely Csehszlovákiának, mint az új lengyel-magyar-csehszlovák szövetség egyik tagjának bástyájává fejlődhet. Apellálunk Csehszlovákia államférfiainak higgadságára. Figyelmeztetjük őket Ruszinszkó autonómiájára, azonban olyan autonómia, amellyel Magyarország az északi ablakhoz hozzáférhetne s itt a lengyel befolyás is azonnap dolgozni kezdene, amely Magyarországot távolítaná Németországtól és Ausztriától, avagy jobban mondva, a mai nyomott helyzetben lévő Magyarországot egy új és jobb nép-

szövetségének koncepciójához, az egyenlő kultúrnívón álló nemzetekhez vezetné, amelyek gazdaságilag kölcsönösen kiegészítenék egymást és érdekeik a veszedelmes germán hegemoniával, valamint a bolsevik veszéllyel szemben ugyanazok.

Ruszinszkó autonómiája után kiáltunk és várunk!“

A proklamációhoz a Narodni Listy a következő kommentárt fűzi:

A lengyel hetilapban megjelent megnyilatkozást számos lengyel írta alá (a magyarok elővigyázatosan háttérben maradtak), így Eg. Tabasz Krosnowski gróf, Kazimir Watrakiewicz ügyvéd, Antonin Kwiatowski prelátus, Waleria Moczulka, egy ezredesnek a felesége és mások. Ha nem tévedünk Kwiatowski prelátus ur az a sokat beszélő öreg ur, aki nemrég a lengyel újkatholikusok magyarországi útja alkalmával azt hangsúlyozta, hogy a lengyelnek és a magyaroknak közös külpolitikai céljaik vannak, de elfelejtette teljesen azt — fejezi be cikkét Kramár lapja —, hogy Lengyelország újjáépítése éppen azokon a békeszerződéseken nyugszik, amelyeket a magyarok meg akarnak változtatni. A lengyel-magyar aktivista urak olyan ügyhöz szegődtek, amelyhez valószínűleg nem sokat értenek.

A Ludová Politika a proklamációhoz a következő megjegyzést fűzi: „Nem is olyan szerény indítvány. A lengyelek a magyarokkal együtt azért kívánják Ruszinszkó autonómiáját, hogy mindkét ország: Lengyelország és Magyarország egymáshoz közelebb kerüljön és államunk gazdasági és politikai biztonságát veszélyeztessék.“

A lengyel-magyar aktivisták javaslatukat rengeteg szóba és semmitmondó frázisokba burkoltak, amikor azt mondják, hogy a javaslat realizálása a mi javunkat is szolgálja. Továbbá azt is mondják, hogy Ruszinszkó autonómiája lehetetlenné tenné a német frontot. Kénytelenek vagyunk a magyar és lengyel urakat tisztelettel figyelmeztetni, hogy Ruszinszkó miatt ne fájjon a fejük és jól vessék emlékeztükbe — fejezi be a lap —, hogy a németellenes frontot nem lehet Ruszinszkóban megalakítani.“

A „lengyel-magyar aktivisták“ a cseh lapokban is megjelent proklamációját s az említett két lap észrevételeit minden megjegyzés nélkül közöljük.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kosuth-utca 3. I. em.

Kirándulók figyelmébe!
Hajdusoboszlói fürdőzök találkozója a
Hangya, Liliom' vendéglője
Hűvös kerthelyiség! Jégbeütött italok!
Kifűnő házi koszt!
Pártfogást kér Szabó Mihály

Fel emelték a kamatlábat Csehszlovákiában

Prága, augusztus 4. Cseh Távirati Iroda: A cseh nemzeti bank augusztus 4-én tartott rendkívüli ülésen elhatározta, hogy augusztus 5-i hatálylyal a leszámítási kamatlábat váltóknál és értékpapiroknál 5%-ra, a lombard kamatlábat a lampapiroknál 6%-ra, más értékeknél 6,5%-ra emeli.

Bevezetik a polgári házasságot Spanyolországban

Madrid, augusztus 3. Feltűnést kelt a spanyol főállami ügyész egyik nyilatkozata, amelyből kiderül, hogy a spanyol kormánykörök az állam és az egyház szétválasztásának eszméjét immár komolyan meg akarják valósítani és az akciót a polgári házasság bevezetésével akarják megkezdeni. A házasságok ezáltal csak az állam anyakönyvvezető előtt lesznek kötelezők. Ezzel együtt jár, hogy a házasságok a jövőben felbonthatók lesznek.

Veszedelemes pénzhamisító bandát lepleztek le Németországban

Berlin, augusztus 3. A rendőrség veszedelemes pénzhamisító bandát tett ártalmatlanná. A pénzhamisítók vezére Wudtke Ernő 50 éves, a rendőrség által a múltból is jólismert pénzhamisító. A többszörösen büntetett Wudtke az inflációs években modernül berendezett műhelyében milliómárkás bankjegyeket állított elő, most azonban megelégedett az ércpénz hamisításával. A Reinickendorf külvárosban lévő pénzhamisító műhelyében 1, 2, 3 és 5 márkás ezüst érméket hamisított, továbbá 50 pfennings nikkelpénzt is. A rendőrség rajtaütés-szerűen elfoglalta a pénzhamisító műhelyt és rengeteg nyersanyagot, továbbá igen sok kész hamisítványt lefoglalt. A pénzhamisító banda vezetőjét és öt tagját sikerült letartóztatni, míg a szerződésnek azokat a tagjait, akik a forgalombahozatallal foglalkoztak, még eddig nem sikerült elfogni. A pénzhamisítók lakásakiban is igen sok hamis pénz tárták.

Szezonvég' leszállított árak

100 széles cérma grenadin	á 1,78
80 széles nyers selyem	á 3,25
80 széles nyers selyem csikos	á 2,75
100 széles georgette	á 4,80
80 széles nyers selyem színes	á 4,80
75 széles japán crepp mintás	á 0,95
75 széles japán crepp, sima	á 0,79
80 széles cristalin selyem színes	á 1,88
80 széles nansuh színes, fehéreműre	á 0,75
80 széles batist mintás	á 0,60
80 széles voil divatos mintákban	á 0,75
80 széles ing puplin, angol gyártmány	á 1,75
80 széles ing oxfordok I.	á 1,50
80 széles batist sifon	á 0,98
180 széles paplan' epedő vászon	á 2,75
140 széles lepedő vászon	á 1,96
100 széles moulin	á 3,98
Hárisonyák, keztük, maradékok még eddig nem létezett olcsó árban.	

BEKE ÁRUHAZ DEBRECEN,
Szent Anna-utca 2. szám

BEKE ÁRUHAZ Debrecen
Szent Anna-utca 2. sz. a'att.
A cserkesz ember téli tüzelesi anyag beszerzése előtt ajánlatot kér
Fülöp és Prohászka
cégtől, MESTER-UTCA 28.

Csehszlovákia önsegélyre szorul, tudta megszerezni a nagy ülföldi kölcsönt

ancellár a német néphez intézett rádiószózatában

Prága, augusztus 4. Németségben, szemben azokkal a külföldi hitelezőkkel, akik nem voltak hajlandók ehhez az akcióhoz csatlakozni. A devizakiutalások bizonyos megszorítása végül a német kereskedelmi mérleg aktívá tétele érdekében is szükséges.

Németség ezen a téren nem jár majd el bürokratikusán, hanem készségesen figyelembe veszi a külföld követelményeit. A devizaelenőrzés tehát semmiképpen sem irányul a külföld ellen, hanem a jelenlegi német gazdasági helyzet kényszerű következménye.

Csütörtökön vagy pénteken teszik közé a birodalmi kormány gazdasági programját

Berlin, augusztus 4. Beavatott köröktől nyert értesülés szerint a birodalmi kormány gazdasági programját valószínűleg a jövő héten, csütörtökön, vagy pénteken teszik közé. A legközelebbi minisztertanácsot

némét birodalmi bank elvben hajlandónak mutatkozott, hogy ezen a héten és a jövő héten a takarékpénztáraknak rendelkezésére bocsássa a fizetőforgalmu lebonyolításhoz szükséges összegeket. Menedzsmentje még nincs eldöntve, hogy a fizetőforgalmu lebonyolítását a birodalmi bank vagy a takarékpénztárak végezzék.

Ruszinszko autonómiáját követelik a „lengyel-magyar“ aktivisták

Az autonómia révén remélik a lengyel-magyar-csehszlovák együttműködés megvalósítását

Prága, augusztus 4. A Narodni Listy és Micsura lapja, a Ludová Politika, az úgynevezett „lengyel-magyar aktivisták“ Ruszinszko autonómiájára vonatkozó proklamációját teljes terjedelmében közli. A két cikket érdekességükön fogva alább ismertetjük. A Narodni Listy „A gyanus lengyel-magyar aktivisták“ című cikkében a következőket írja: — A Kattowitzban megjelent „Polska Jutrzej-szo“ sajtóorgánium július 22-én megjelent 27. számában közli a lengyel-magyar aktivisták proklamációját, amelyben Ruszinszko autonómiáját sürgetik. A proklamáció kifejezésre juttatja a lengyel magyreffek ama régi óhaját, hogy Ruszinszkon keresztül megvalósulhasson a közös lengyel-magyar határ.

A proklamáció többek között ezt mondja: „A lengyel-magyar aktivisták csoportjának képviselői Ruszinszko ügyében olyan kezdeményezéssel lépnek föl nyíltan a lengyel, magyar és csehszlovák nyilvánosság s a kormányok elé, amely a magasabb célok és eszmék nevében a három föntnevezett nemzet szorosabb kapcsolatának megvalósulását előmozdítaná. A továbbiakban azt magyarázzák, hogy hogy Lengyelország és Magyarország szorosabb kapcsolatának lehetővé tételével lényegesen megerősíthető volna a bolsevikellenes front és föl lehetne építeni a kereszténység védőfalát. Az említett három nemzet eredményes tárgyalásának alapját megtalálva, lehetővé tehető az érdekeltektől a belső biztonsgága, s az eszmék kölcsönös kiegészítése gazdasági s egyéb téren. „Briand Páneurópa-eszméjét regionális kapcsolatok útján etapokban fogják megvalósítani. Más nemzetek között nem is olyan sürgős a kölcsönös konszolidáció, mint éppen a három említett között. Az első vagyunk, akik eme konszolidációs munka megkezdését kívánjuk. Kérjük ennek az esz-

mének a terjesztését a nemességdőlködés vezető személyek között, kérjük hogy ezek a tényezők kormányaikra ez akció sikere érdekében nyomást gyakoroljanak.“ „Ruszinszko autonómiáját nemcsak a lengyel-magyar önző célok szempontjából, hanem inkább a lengyel-magyar-csehszlovák koordinális kapcsolat szemszögéből kívánjuk megítélni. Lengyelországgal való közös határt elérve és szemmel tartva ama érdekeit, hogy Csehszlovákiával (Németségigra való tekintettel) jó kapcsolatait fönntartsa, nyomást gyakorolna a magyarokra határkérdésben a status quo közös és önkéntes megőrzésének céljából, valamint kereskedelmi téren a kedvezmények biztosítása érdekében is. Így Csehszlovákia preferenciákat adna gabonára, sertésre, szarvasmarhára stb. Magyarország viszont német termékek helyett csehszlovák termékeket importálna; Lengyelország Magyarországból gyümölcsöt, bort importálna, Magyarország viszont Lengyelországból szén, naftalint, fát stb. s mind a három ország a politikai és gazdasági koordináció fegyelmével egymáshoz volna kötve. A szétesett osztrák-magyar monarchiából legjobban gazdagodott Csehszlovákia, ehát neki kell elsősorban is engedményeket tennie.

Csehszlovákia birtokában tartja Ruszinszko, amely Csehszlovákiának, mint az új lengyel-magyar-csehszlovák szövetség egyik tagjának bástyájává fejlődhet. Apellálunk Csehszlovákia államférfiainak higgadságára. Figyelmeztetjük őket Ruszinszko autonómiájára, azonban olyan autonómiára, amellyel Magyarország az északi ablakhoz hozzáférhetne s itt a lengyel befolyás is azonnaj dolgozni kezdene, amely Magyarországot távolítottaná Németországtól és Ausztriától, avagy jobban mondvá, a mai nyomott helyzetben lévő Magyarországot egy új és jobb nép-

zárthbe a Genezáret tavához, Damaskusban és Baalbekbe látogattak el.

Augusztus 6-án fizető nap lesz a tőzsdén

Budapest, augusztus 4. A tőzsdetanács kimondotta, hogy az eredetileg múlt hó 15-re megállapított és elhalasztott értéktükzleti fizetőnapól, valamint a múlt hó 31-iki értéktükzleti benyújtásból származó befizetéseket felelnek 6-án, csütörtökön egy óráig kell teljesíteni. A budapesti giró és pénztárgylet részvénytársaság pedig a jelzett fizetőnaptól és benyújtásból származó kifizetéseket 8-án, szombaton teljesíti.

Budapestben rendezik az 1933-i cserkesz világjamboret

szövetségének koncepciójához, az egyenlő kultúrívön álló nemzetekhez vezető, amelyek gazdaságilag kölcsönösen kiegészítienek egymást és érdekeik a veszedelmes germán hegemóniával, valamint a bolsevik veszéllyel szemben ugyanazok.

Ruszinszko autonómiája után kiáltunk és várunk!“ A proklamációhoz a Narodni Listy a következő kommentárt fűzi:

A lengyel hetilapban megjelent nyilatkozást számos lengyel írta alá (a magyarok elővigyázatosan háttérben maradtak), így Eg. Tabasz Krosnowski gróf, Kazimir Watrakievicz ügyvéd, Antonin Kwiatowski prelátus, Waleria Moczulka, egy ezredesnek a felesége és mások. Ha nem tévedünk Kwiatowski prelátus ur az a sokat beszélő öreg ur, aki nemrégben a lengyel ujkatolikuskok magyarországi útja alkalmával azt hangsúlyozta, hogy a lengyeleknek és a magyaroknak közös külpolitikai céljaik vannak, de elfelejtette teljesen azt — fejezi be cikkét Kramár lapja —, hogy Lengyelország ujjáépítése éppen azokban a békeszerződéseken nyugszik, amelyeket a magyarok meg akarnak változtatni. A lengyel-magyar aktivista urak olyan ügyhöz szegődtek, amelyhez valószínűleg nem sokat értenek.

A Ludová Politika a proklamációhoz a következő megjegyzést fűzi: „Nem is olyan szerény indítvány. A lengyelek a magyarokkal együtt azért kívánják Ruszinszko autonómiáját, hogy mindkét ország: Lengyelország és Magyarország egymáshoz közelebb kerüljön és államunk gazdasági és politikai biztonságát veszélyeztessék.“

A lengyel-magyar aktivisták javaslatukat rengeteg szóba és semmitmondó frázisokba burkolták, amikor azt mondták, hogy a javaslat realizálása a mi javunkat is szolgálja. Továbbá azt is mondják, hogy Ruszinszko autonómiája lehetetlenné tenné a német frontot. Kénytelenek vagyunk a magyar és lengyel urakat tisztelettel figyelmeztetni, hogy Ruszinszko miatt ne fájjon a fejük és jól vessék emlékeztükbe — fejezi be a lap —, hogy a németellenes frontot nem lehet Ruszinszkoiban megalakítani.“

A „lengyel-magyar aktivistáknak“ a cseh lapokban is megjelent proklamációját s az említett két lap észrevételeit minden megjegyzés nélkül közöljük.

Elveszett
kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kosuth-utca 31. am

Kirándulók figyelmébe!
Hajdusoboszlói fürdőzök találkozója a

Hangya, Liliom' vendéglője

Hűvös kerthelyiség! Jégbeütött italok!
Különő házi koszt! Párlifogást kér Szabó M. hály

Száznegyven millió shilling a Credit Anstalt idei vesztesége

Bécs, augusztus 4.

A Credit Anstalt ma délelőtt tartotta Rotschild elnöke alatt rendes közgyűlést. Az igazgató felolvasta az igazgatótanács jelentését az 1930. évi üzleti évről. A jelentés történelmi visszapillantást vet a világgazdasági válság alakulására 1929. óta, majd foglalkozik a válságnak a Credit Anstalt pénzügyi helyzetére gyakorolt hatásával. Ez év április végén a mérlegkészítéskor 140 millió shilling veszteség mutatkozott.

A jelentés megemlíti a kormány, az osztrák nemzeti bank és a Rothschild-bankház beavatkozását,

majd vázolja a részvénytőkének 177,5 millió shillingre való fel emelését. A belföldi hitelezők jelentékeny összegeket vettek ki, a külföldi hitelezők pedig megszorították a hiteleket. A nemzeti bank támogatása, az államkezeség vállalása és az állam kezessége mellett nyert külföldi hitelek útján sikerült a bizalmi válságot megállítani. A Credit Anstalt arra törekszik, hogy a mostani bankvezetőséggel együttműködve, újra visszaszerezze az intézet iránt táplált régi bizalmat és az intézet vezető pozícióját.

Chaplin óriási botrány után visszatért Amerikába

Juan le Pins, augusztus 4.

Nizza és Cannes közötti kis fürdőhely Juan le Pins, néhány hét óta arról híres, hogy Chaplin ott tölti el szabadságát. Chaplin, illetve az amerikai Gould-cég sajtóirodája ugyan, amely cég tulajdonában van ez a hatalmas méretekben fejlődő rivierai fürdőhely, azt kívánta világgá, hogy Chaplin végleg Juanban akar letelepedni és bucsut mond Kaliforniának.

Chaplin azonban idő előtt befejezte európai körutját, amelynek egy meglehetősen hangos, különös botrány vetett véget. Chaplin minden este a tengerparti kaszinó gyönyörű terraszán szórakozott édes kettesben eszszolovák barátjával, akiről nem kis irigységgel beszélnek az öt világrész asszonyai. A cseh lány teljesen megbódította Chaplin szívét és a filmszínészek koronázatlan királya minden idejét a sudár, szép leány társaságában töltötte el. Tegnap este azonban nemcsak az asztaluknál szolgálatot teljesítő maitre d'hotel és pincérek hada vette észre, hogy Chaplin idilljével valami baj van, hanem a Chaplin tiszteletére megjelent kíváncsiak serege is tapasztalta, hogy éles szóváltások hangzanak a kaszinó terraszán. A szóváltásokból vita, majd hangos veszekedés támadt, amelynek hevében Chaplin kirugta maga alól a széket és nagy feltűnéssel a kíváncsiak hámszékétől kisérve, elhagyta a kaszinó terraszát. Chaplin azonnal hoteljébe ment, ahol csomagoltatott és kábeleket küldetett Amerikába. A kábelek Chaplin hollywoodi stúdióját arról értesítették, hogy a nagy filmszínész visszatér munkahelyére és hozzákezd a legközelebbi filmje elkészítéséhez. Az egyedül maradt cseh szépséget ezentul nem fogják irigyelni az öt világrész asszonyai.

Holdimádók kultuszát üzte Brünben egy tanár házaspár

Eltűnt egy gyermek s a szomszédok büntényt sejtének A házaspárt átszállították az elmeegógyintézetbe

Prága, augusztus 4.

A Poledni List egészen valószínűtlenül hangzó hístoráról számol be mai számában. A lap szerint a brünni Wilson-negyed fiztviselőnegyedében egy szép kert közepén álló magányos házban, teljes visszavonultságban élt feleségével és három gyermekével egy ismert brünni professzor. A szomszédok mindig különösnek találták azonban a család magányos életét, amely a szomszédok egyikével sem érintkezett.

Az egész család fölött valami különös titok lebegett. A tanár szenvedélyes barátja volt a virágoknak, amelyekkel kertje tele volt. De a kert, ugrálszik, titokzatos célokat is szolgált. A szomszédok észrevették, hogy a család holdtöltekor furcsa holdimádó vallási szertartásokat végez s télen-nyáron hideg vízben fürdött a szabad ég alatt ezeken a szertartásokon.

Ugrálszik, hogy a tanár felesége egyideig vonakodott férje

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

„hitére lépni”, dekesőbb befolyása alá került. Ugy mondják, hogy régebben, amikor még távol tudta tartani magától férjét, legidősebb fiát, hogy megmentse az apa befolyásától, elküldte rokonaihoz. Nemrégiben, néhány nappal ezelőtt eltűnt a legfiatalabb gyermek, egy két éves fiú s azok a hírek, amelyek széles környéken elterjedtek erről az eltűnéseiről, azt adták szájról-szájra, hogy a gyermek az örült hold-kultusz áldozata lett.

Ezek a híresztelések arra készítettek a brünni rendőrséget, hogy foglalkozzék az esettel, azonban az is valószínű, hogy a hírek csak a dus fantázia termékei. A rendőrség titokban folytatja a nyomozást. Csak annyit sikerült eddig megállapítani a rendőrség munkájára vonatkozólag, hogy a házaspárt átszállították a brünni elmeegógyintézetbe.

A házaspár elmeállapotának megfigyelésétől és kihallgatásától függ, vajjon a rendőrség tovább fog-e nyomozni a holdimádók kultusza után.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

A szatmári nyugdíjasok megrázó memorandumban fordulnak az oláh hatósághoz

Rendetlen helyzetben vannak és orvoslást kérnek

Szatmár, augusztus 4.

A szatmári nyugdíjasok, akik nem immár harmadik havi járandóságukat nem foyósítják az oláh állampénztár, elképzelhetetlenül súlyos helyzetükben a mult nap küldöttségileg keresték fel Doros Sándor szenátort, az interimér bizottság elnökét, akinek az alábbi memorandumot adták át:

— Tisztelettel alulírottak azon jóhiszemű meggyőződésben vagyunk, hogy a városi interimér bizottság nagybecsű figyelme kiterjed minden olyan ügyre, ami a közérdek szempontjából komoly mérlegelésre tart hat szánót. Amennyiben a városunkban élő állami nyugdíjasok, egyben a városi polgárság tekintélyes hányadát képezik, a polgárság ezen mélyen sértett rétegének nevében és megbízásából bátorkodunk az alábbiakat előterjeszteni:

— Köztudomású a szomorú tény, hogy a helybeli állampénztár immár teljes három hónap óta hátralékban van a nyugdíjasok törvényes illetményeinek folyósításával, így ezek három hónapja nem tudják fizetni házbérlüket, kenyér, hus és bolti tartozásaikat.

— Most már elérkezett az időpont, amikor a nyugdíjasoknak további várakozásra senki sem képes hitelezni és így a köznek hasznos szolgáltatásban eltöltött élet végén, az előirt járulékok mindenkor pontos befizetése ellenére a nyugdíjasok az éhezpusztulás küszöbére érkeztek.

— Ez az ügy teljesen megérett arra, hogy a közérdeklődés homlokterébe kerüljön és minden jóérzésű embernek, annál inkább intézményeknek és hatóságoknak elébe kell állaniok a szemünk előtt készülő tömegtragédiáknak. Hiszen itt özvegyek, árvák, közhasznú munkában elgrogotak utolsó sikolya hasogatja füleinkeket.

— Lehetetlen, hogy városunk éi-

demes interimér bizottsága ezt ne hallaná.

— A nyugdíjasok leírhatatlan nyomorának szanálása, szerény véleményünk szerint, kockázat nélkül lehetséges volna, mert a jelenlegi súlyos pénzügyi helyzetet átmenetinek kell tekinteni és bízunk kell államunk fizetőképességének javulásában.

— A segítés módja az volna, hogy az interimér bizottság hívja össze városunk nagyobb bankjainak vezetőseit és birta rá őket a megfelelő számítások megejtésére. Kérje be azután a segítségre szoruló nyugdíjasok könyvecskét és azokat arányosan ossza ki a bankoknak, amelyek egyelőre három havi kamatot és a pénzügyigazgatóságtól nyerendő kimutatás szerint első félévi adót visszaartva, a május, július és július havi nyugdíjakat a város erkölcsi és anyagi garanciája mellett egy összegben fizessék ki a jogosultaknak.

— Ezen intézkedés kockázattal nem jár és jótétemény volna nemcsak a nyugdíjasokra, hanem a város gazdasági életére is, mert így követelesekhez hozzájuthatnak az iparosok, kereskedők és háztulaidonosok is és képesek volnának a további hitelnyújtásra.

— Ha a mentő intézkedés idejében meg nem történik, úgy a petek és arverések lavíniai zúdul az anygy és agyongyötört özvegyekre, árvákra és elgrogott nyugdíjasokra, ami a legszivfacsaróbb látvány lesz.

— Hittel és bizalommal kérjük az igen tisztelt interimér bizottságot: ne hagyja a végső nyomorba taszítani a nyugdíjasokat, a városi polgárság eme érdemes és számottevő rétegét és mi hálával, köszönettel fogjuk fogadni a segítségünkre siető városi vezetőség nemes gesztusát.

Szatmár, 1931. július 29.
A nyugdíjasok egyesülete nevében:
Tóth Kálmán elnök, Bartus titkár.

A szemétdombon talált lugkövel megmérgezte magát egy másfél éves kisfiú

Mezőkövesd, augusztus 4.

A községben halálos szerencsétlenség történt. Dezső Gyula másfél éves kisfiú a napokban váratlanul rosszul lett és meghalt. Holttestét felboncolták s az orvosi vélemény szerint a gyermek súlyos lugkömérgezésben halt el. A boncolás adatai nyomán megindult a vizsgálat, amely csakhamar kiderítette, hogy a szerencsétlen gyer-

mek szülei házának udvarán a szemétdombon játszadozott. Játék közben egy ronggyal bedugaszolt üveget talált. A dugót kihuzba beleivolt az üvegbe, amelyben lugkö oldat volt. A nyomozás megállapítása szerint az üveget az elhalt kisfiú édesanyja dobta a szemétre. A feljelentés alapján megindult ellene a bünvádi eljárás.

Építetők és házu'adonosok

FIGYELMEZÉS!

Ezuttal tisztelettel bátorodom felhívni, hogy lakásom és raktárom István-ut 10.b. alá helyeztem át, hol mindennemű tetőfedéseket, falburkolásokat és szigeteléseket a legolcsóbb áron vállalom. További nb. pártfogásukat kérve b. rendelőimtől, tisztelettel

BULYOVSZKY

tetőfedő, falburkoló és szigetelési vállalata, Telefon 84.

Titokzatos körülmények között leégett Darvas községben egy hét méteres buzaasztag

**A csendőrök a tulajdonost gyanúsítják gyújtással
A biztosítás körül észlelt jelenségek adtak alapot
a gyanúnak**

Rendkívül érdekes ügyben nyomoz a csendőrség és a debreceni királyi ügyészség. A múlt hónap 27-én este jelentés érkezett az ügyészséghez, hogy Darvas község határában, Olasz József nagycsúti tanyai lakos birtokán egy hét méter magas és öt méter széles, 70 keresztet magában foglaló buzaasztag teljesen leégett. A csendőri jelentés szerint azonos a gyanú arra, hogy gyújtogatás történt. — Az asztag négy teljes órán keresztül égelt és bár mindent megtettek a cséplőmunkások, az elhamvadást nem tudták megakadályozni. A helyzetet súlyosbította az, hogy a lángokban álló buzaasztag közvetlen közelében volt Győrössi József cséplőgépe, amelyet minden pillanatban az a veszély fenyegetett, hogy a szél által odahordott pernye felgyújtja.

A csendőröknek maga Olasz jelentette a tüzesetet. Azonnal ki is hallgatták és ekkor előadta, hogy ő egy óra hosszáig volt távol az asztagtól, mert a kislfiával a szomszédos tanyáról vizet hozott a feleségének. Amikor visszaérkezett, a cséplőgép mellett dolgozó munkások kiáltására lett figyelmes: tűz van, ég az asztag. Azonnal előkerültek a gép mellől a vizitecskendők és néhány perc alatt sikerült a tüzet elfojtani, de az asztag mélyén lappangó parázs csakhamar ismét lángbaborította a buzakereszteket.

A jelentés szerint Olasz József előadásában olyan ellentétek és ellentmondások voltak, amelyek miatt alaposan tételezhette fel a csendőrség, hogy a tüzesetet gyuj-

togatás következtében állott be. Olasz József kára saját bevallása szerint ezerszázötven pengő. Érdekes, hogy a 175 buzakeresztből 110 kereszt különböző köztartozások címén le volt foglalva és Olasz a tűz előtt a zárgondnokot

kiutasította a tanyájáról. Az asztag az egyik debreceni biztosító intézetnél be volt biztosítva. A csendőri jelentés szerint még gyanúsabbá teszi a dolgot az a körülmény, hogy Olasz Józsefnek 1930-ban a háza égelt le és ekkor ezer pengőt kapott a biztosító intézettől. Természetes, hogy mindez még csak gyanú és majd a kiegészítő nyomozás és az ügyészségi vizsgálat fogja megállapítani, hogy a csendőrség gyanújának tényleg van-e valami pozitív alapja. A vizsgálat most folyik.

hangon ír a művészetről. Így nem tudhatni, hogy a cikk mögött nem személyes bosszú húzódik-e meg.

Sorozatolási lopások Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Debrecenben a keddi piacon ismét nagy aratásuk volt a tolvajoknak. Három feljelentést is tettek a rendőrségen, részben zsebtolvajok, részben pedig besurranók ellen. Makai Ferencné Bethen-utca 21. szám alatt lakó asszony azért tett feljelentést, mert amíg a Rákóczi-utcai piacon tyukokat árult, egy ügyes tolvaj a nyakáról lemészette nyakláncát, amely rendkívül értékes briliáns ékszert tartott. A kára meghaladja a kétszáz pengőt. A másik feljelentést özvegy Fekete Károlyné Szepességi-utcai lakos tette, akit a dinnye piacon lopott meg a tolvaj. Válogatás közben valaki a kosarából kicsente a pénztárcáját, amely 122 pengőt tartalmazott. A harmadik feljelentő Mak Józsefné Magyar-utcai lakos volt, akitől az idő alatt, amíg a piacon volt, padlásáról nagyobb mennyiségű tollat loptak el.

A debreceni rendőrség mindhárom esetben megindította a széleskörű nyomozást a vakmerő tolvajok kézrekerítésére.

Lakása? kiadó

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 30 fillér, hirdetés feladási helye: Farsullhi-utca 3., I. em.

Nem gyáros, hanem hirdetésügynök vette el Biller Irént

**Egy pozsonyi lap szenzációs cikke szerint az ügynököt
Feuerstein Salamonnak hívják, aki Galiciából vándorolt ki
Amerikába**

Budapest, augusztus 1.

Néhány hét előtt sokat írtak a fővárosi lapok Biller Irén, az ismert szubrett nagy karrieréről, akit egy amerikai gyáros vett feleségül és magával vitt a dollárok hazájába. A lapok megírták, hogy a jó partit csinált Biller Irén, még az esküvő előtt kifizetett sokezer pengőnyi adósságát és így minden kételkedő kénytelen volt elhinni, hogy Sam Fengers a valószínű, valóban amerikai gyáros és számolatlanul állanak mögötte az ezreddollárosok.

Biller Irén esküvőjével, illetve karrierjével kapcsolatban most az egyik Pozsonyban megjelenő lap nagy szenzációt közöl. — Amennyiben hiteles adatokra támaszkodva, kideríti, hogy Sam Fengers tulajdonképpen nem is gyáros, hanem hirdetésügynök és ne mis Sam, mégkevésbé Fengers, hanem csak egyszerűen Feuerstein Salamon, aki valóban a galíciai Tarnapolból vándorolt ki az Egyesült Államokba.

A cikkirő hosszan foglalkozik Billerék családjával és nem a legkedvezőbbben emlékezik meg róluk. Biller

Irént démonként állítja be, akiből tulajdonképpen Faragó Odón színigazgató csinált színésznőt és aki később feleségül is vette a szubrettet. De Irén csak addig tartott ki Faragó mellett, amíg pénze volt. Amint elfogytak a cseli koronák, elfogyott a szerelem is és otthagya férjét, akitől később törvényesen is elvált. Ezután következett egy Redlinger Ignác nevű losonci gazdag öreg papírkereskedő. Amikor a pénz itt is elfogyott, a régi recept szerint járt el.

A Suster Biller harmadik áldozata Sam Fengers volt, akitől a pozsonyi lap így vélekedik:

— Hogy jó fogás volt-e az amerikai, akinek valódi neve Feuerstein Salamon és hamisítatlan tarnopolzi zsidó, azt csak a jövő fogja megmutatni. Egy bizonyos: Feuerstein Salamon alias Sam Fengers nem amerikai gyáros, hanem csak egyszerű hirdetésügynök, aki akvizíció jött Budapestre. Az akvizíció sikerült, — megszerezte Biller Irén kezét.

A cikk további részében erősen támadja a Billerék férjserzési módszerét és sok helyen a legizlésesteb-

Az idegen madár

írta: Radványiné Ruttkay Emma.

Szószi napok óta komoly, elgondolkozott volt. Szanaszét heverték a bábuk, könyvek s a gyermekszoba ártatlan csendjét nem zavarta mese, nóta és kacagás.

Két könyvére támasztotta bukasi fejét s naphosszat ott állt az ablakban s le nem vette nagy logárszemét az oroszalfi fészekről.

Nagy csetepaté volt napok óta az eresz alatt s Szószi szíve már úgy bírta a keserves terhet, melyet ráomlesztett a megligeyt madártragédia.

Egyszer csak megszólalt:

— Anyukám, idegen madár toltakodott a fecskefészekbe.

— Honnan tudod, szívedem?

— Nézzé, anyukám, most is ott ül a Csivi (így hívta Szószi a nőstény madarat), milyen szomorú a szeme. Tudnak a madarak sírni, anyukám?

— Talán tudnak, de jöjj el az ablaktól, lelkem. Nem jó a háborúságot nézni, nem jó látni, ha a madarak úgy tesznek, mint az timberek...

A gyerek nem mozdult. Szemét nem eresztette el a fecskefészek s az anyja nem akarta, hogy évek nevelő munkája kárba vesszen. Következtesen egy írá-

nyitotta a gyerek napjait játékkal, olvasással, mesével, beszélgetéssel, hogy ne fejlődjen meleggő, érzővé a Szószi szíve, így majd könnyebben bírja az életet.

Nagy munka volt ez. A kislány bajtamos volt minden forró érzés betogadására s az anyai tendencia folytonos harcban állt vele.

Szószi az anyja lánya volt. S az anyja nem akarta, hogy olyan legyen, mint ő. Ha valakinek érző, meleg a szíve s azt egyszer megmarkolja a szenvedés, az ártvaság, akkor sokszorozottan táj. Milyen jó annak, aki nem érez, aki könnyen felejt s könnyen siklik el minden érzelmi skálán.

Az örömök nem hatnak olyan ragaszkodó intenzivitással s lélekhez, de akkor a fájdalom ellen is vértetve vagyunk, talán meg sem érezzük s a csócsógyó ölényel haladunk el marasztó kínzása előtt...

Pedig milyen nagy boldogság volt volna ezt a gyereket olyanná nevelni, amilyen az anyja volt!

Mert mégis szép volt a multra való emlékezés, a „volt”-ra, ami elmúlt örökre, visszavonhatatlanul.

E napokban egy képet látott a tárlaton. Rózsamező volt a címe. Csupa nyitló rózsák között egy — maga is rózsák — fiatal leány: mint az álom az élet és szerelem

maga. Az arca csupa sejtelen, csupa vágy és gyönyörű öröm. A kép körül összeverődött a múlt és a jövő. Valaki ott járt látatlanul, aki volt és eljött az is, aki lesz: Szószi.

Az asszony leült az egyik büfételbe s onnan szórta rá minden rajongó emlékezését erre a tisztaságot lehelő képre...

Egyszer csak oda tévedt a szeme az urára és megborzott. Még nem volt hozzá ellenséges indulattal, még csak odáig vitte az asszonyi szenvedések fokozata, hogy egy kellemetlen idegenné érezte a férjét, akit pusztán kritikus szemmel is meg tudott már itélni.

(Ó, ha ez a szeme, ez az itélőképessége lett volna akkor, tizenhárom év előtt?! Most nem kellene Szószikét arra nevelni, hogy ki ne bontakozzék a szíve...)

...A férfi ott állt egy remekbe festett női akt előtt, de a szeme nem volt sem a műélvező szeme, sem a leületes szemlélő. Egészen más volt. Amire az ura azt szokta mondani: tudja, én nem úgy és nem azért és nem olyan szemmel nézem ezt, vagy azt, csak azért, mert szép, mert nekem nagyon tetszik és mert ami tetszik, azt én meg szoktam nézni.

Az asszony már oda sem hallgatott ezekre a „mentetődzésekre”. Ismerte már az ura vét-

köztető nézését, azt az állhatatos ráfeledkezést, amit másképp magyarázni nem lehetett.

— Nézzé, anyika, a Csivi párja kijött a fészekből és veri a szegény Csivit. Nézzé, anyika!

— Gyere kislányom, ülj ide mellém, hagyd a madarakat.

Az asszony is visszazökkent a mába, javította az ura fehérneműjét, finoman, lehelletszerű öltéssel, nehogy javított fehérnemű benyomását tegyék, mert az ura tetőtől talpig gavallér.

— Nem tudom, kincsem, de csak várjunk, majd hazajön — és aztán, — ő majd — talán elkergeti azt az idegen madarat...

Szószi felkuszolt az anyja ölébe, átölelte a nyakát s aztán fuldokló zokogással, ahogy csak a gyerekek és asszonyok tudnak sírni, beletemetkezett az anyja pongyolájának csipkéibe...

Az asszony nem szólt. A szobára rászállt a csend. Multak az órák. Szószi megbékélt, elaludt... de akkor már az asszony könnyei hulltak s lepergették a Szószi alvó fején...

Nem az elmult, tönkretépett álmokért sírt, azokat már elfeledte, — mindenbe belenyugodott —, csak attól a fájdalommas bizonyágtól döbrent meg, hogy — Szószikének forró, meleg szíve van — Szószi is szenvedni fog.

Portenger, alku, politika és egyéb bajok a debreceni baromvásárban

Nem szabad hátat fordítani a tehénnek — Hátbava ó alku a tehénre és a paripára — Egy tehén, amely az emberekkel futballozik

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Kedd van. Az a bizonyos kedd, amikor a Hatvan-utca és környékén olyan nagy a forgalom gyalogosokban és járművekben, hogy szinte életveszélyes közlekedni a gyanútlan és tájékozatlan embereknek. Ma van a heti marhavásár. A villamosok zsúfolásig vannak, szekerek, autók és biciklik tömege lép el odébb a Bőszörményi-utal, amelynek végén árulják a lovakal, no meg a szarvasmarhákat. Portéka mindig van bőven, de vevő aligha akad a mai nehéz időkben. Motorkerékpárral rohanunk a vásártér felé. Adig lehet kitérni a portengert felől a városi járművektől. Rendezett úton, aszfaltos részen száguldozunk. Egyszerre csak vége a nyugalomnak. Kezdődik Debrecen jellemző sajátsága: a por- és homokförgő, amelyet alig bír taposni a motor keréke.

Paripára alkuszik a RT. igazgató

Megérkezünk. Napsugarban portenger, szitáló esőben sártenger. Ez a debreceni baromvásártér. Szerencse, hogy a kupecsek, az eladók és vevők igényei rendszerint olyan csekélyek, hogy az ilyen kis szépséghibát nem nagyon veszik fel. Ellepik a vásárt így is. — Akár vesznek, akár nem, legalább a kíváncsiság kedvéért. Így van ez most is. Száz és száz ember lézeng a vásárban, érdeklődik az árak iránt, de természetesen senki sem vásárol. Nincs pénz. Egy részvénytársasági igazgató ugyan erősen alkuszik egy paripára. Százötven pengő. Ez sok, mondja ő, mire a gazda azt válaszolja, hogy éppen ellenkezőleg, igen kevés. A ló pompás, még a legnehezebb szekeret is ki tudja húzni a sárból, ha éppen akarja. Erre a Rt. igazgató meglegyinti a kezét a paripa szeme előtt, mutatva, hogy ő ért a lovakhoz. A ló szeme megremben, mire az igazgató ur kijelenti, hogy a paripa agyon van lúztatva és rövidesen meg fog vakolni. Ekkora szakértelen hallgatara a gazda kijelenti, a ló most is gyenge takarmányon él, zabot nem kap. Jönnek a hivatásos szakértők. Megállapítják, hogy a ló kitűnő husban van. Nem tehet, hogy csutkán éljen, mert akkor a gébenét is gébébb lenne. Az alku folyik. Az eladó az egekben jár, a reflektáns pedig mélyen alatta. Egyik sem enged a negyvennyolcra. Az alku vége még most is bizonytalan lapunk munkatársa előtt, aki sietve otthagyta a vásárt, hogy a baromvásár körül szerezzen tapasztalatokat.

Tehénnek szeretne az ügyvéd ur

Első utunk a tinókhöz vezet. Apró, szegény kis jószágok, amelyek türelemmel ácsorognak a forró napsütésben. Husz darab is egy csomóban. Hetvenhárom pen-

gőrt vette párját a gazdája. — Ahogy odaérünk a közelükbe, keserves bögésbe kezdenek. Az egész vásár hangos a panaszoktól. Amott egy hatalmas tarka tehén bődíti el magát, hogy csakugy zeng a lég. Utána válaszol a másik, majd a harmadik, negyedik tehén. A kupecsek mindezt nem hallják, ők csak hideg, üzleti szemmel szemlélik a szerencsétlen állatokat. Előszűly így, előszűly úgy. Hát darabszámra, csak úgy szemre hogy adja?... Ott van a szemlélők között egy jönevű debreceni ügyvéd, aki arról híres, hogy rendkívüli módon szereti a tejet. Egy hatalmas tarka tehénét ne. Szeretné megvenni, mert hallotta, hogy naponta tizenyolc liter tejet ad. Lelki szeméi előtt gyönyörű perspektívák nyílnak. Tizenyolc liter tej egy nap alatt! Uristen, micsoda mennyiség és mindez egyetlen nap alatt! Füllért sem kellene költeni az ebédre, vacsorára. És mi lesz a vége: az ügyvéd ur kijelenti, hogy a kundesalton nem fizetnek, tehát neki sincsen pénz, különösen pedig háromszáznál is több pengő... No, meg kell fizetni a napi tizenyolc liter tejet...

A kupecsek és a büfé

A kupecsek hada szemes és élelmes. Mindig odamegy, ahol látja, hogy itt most alku lesz. Külön szervezetűk van. Letörök az árát vagy felemelik, ahogy éppen az érdekeik diktálják. Vannak olyanok, akik képesek szinte hipnotizálni a tájékozatlan fiatalokat, aki azután megveszi a jószágot. Ekkor már bizony késő minden... Gyakran megtörténik, pláne a jó gazdasági időkben, hogy egy-egy vásár alkalmával négyszer is gazdát cserél a tehén. Mindez a kupecsek dicsősége és haszna, akik szigorúan kikötik, hogy ki fizeti az áldomást. Ott van a vásár közvetlen közelében az úgynevezett büfé, ahol minden kapható, ami a toroknak ingere: málnaszörp, amiből a legkevesebb mennyiség fogy el. Ellenben a bor és sör annál inkább kelendő. Megtörténik az is egyszer-egyszer, hogy áldomás fejében ott marad az egész tehén ára. Ilyenkor aztán baj van otthon az asszonnyal...

Megtörténik a baj...

Természetes, hogy mindenütt, ahol sok ember megfordul, a baromvásárban is megvan a humor. Ez gyakran igen drasztikus. Tegnap éppen az történt meg, hogy egy gazda, aki igen nagyon alkudott egy tehénre, mindenről elfeledkezve érdeklődött a tejelés és egyéb szakkérdések iránt, amelyekben munkatársunk semmi jártasságot sem tanúsított. Unottan fordultunk félre, de a következő pillanatban megjött az esemény. Az történt, hogy az alkudó gazdának hátat fordított egy mellőzött tehén. Egész közel volt egymáshoz: a gazda ruhája és a tehén

hátulsó része. S a következő pillanatban megtörtént a baj. Az ilyen bajok pillanatok alatt elterjednek a vásárban s így történt most is. De a gazda nyugodtan vette az esetet. Még csak papírt sem vett elő és már el volt minden tüntetve. Elvégre ha megesszük a tehenet, nyilvánvalóan kimutaljuk, hogy a husa jó és tiszta. Tehát a tehén tiszta. Kiváló gondolkodásmódja ez a hajdumegyei magyarnak. Lapunk munkatársa keresztül lépett a tett helyén és a következő percben újabb esemény ragadta meg figyelmét.

A futbalista tehén

Ennek az eseménynek előzményei is vannak. A debreceni marhavásárba ugyanis már hetek óta hajtanak fel egy tehenet. Nem is olyan messziről. Ott lakik a szomszédságban, ahol a DKASE-sporttelep van. Ez a tehén arról nevezetes, hogy ismeri a sportegylet játékosait. Ezek viszont annyira elkényeztettek tréningek közben a pompásan tejelő tehenet, hogy ez egészen pajlaskodott velük. Megtörtént nem egy esetben, hogy tréning közben a pályára szabadult és ott ledöntötte az egyik gyenge lábán álló futballistát. — Majd a fejével gurította tovább. Nyilván azt hitte, hogy futballabda. Még eddig soha egyik ilyen tehén által ledöntött játékosnak sem lett semmi baja. A keddi vásárban a tehén véletlenül elszabadult a lánctól és amikor az egyik reflektáns alaposan szemügyre akarta venni természetét és minőségét, a tehén egy óvatlan pillanat-

ban felöklelte a kupecet és a szarvaival kezdett futballozni. Most sem történt semmi baj, ellenben a kupec sietett felemelkedni és sebes lépésekkel eltávozott a baromvásártérrel. A tehén kapott egy-két pofont a gazdájától, de egyéb baj nem történt.

Politika a barmok között

Nem volna teljes a tudósításunk a vásárról, ha nem írnanak valamit arról, hogy milyen itt a politika. Mert annyi tény, hogy még a baromvásártéren is élt a politika. Külön csoportot alkotnak azok az egyedek, akik kijöttek, de nem vesznek, csak érdeklődnek. Közben összetalálkoznak egy-két ismerőssel és megindul a beszélgetés. Előbb a vásárról esik tíz-husz szó, azután a politikáról ezer számra esnek a mondatok. Valósággal programbeszédnek hangzanak itt el. A tehenek közben hallgatják a magas politikát. Itt a királykérdés, ott a „várható” kormányválság problémája szerepel. Mindenkinél megvan a maga jelöltje. Az egyik szerint ez lesz a miniszterelnök, a másik szerint az, de mindenki meg egyezik abban, hogy mégis csak legjobb volna, ha Bethlen „Pista” maradna. Tudja ő, hogy mit akar Székely vér, magyar ember, de rék ember, tehát nem akarhat rosszat. Közben a nagy politikába belebágyolnak a tehenek is s ekkor megszólal az egyik ellenzéki: mégis drága kétszáz pengőért ez a tehén, hiszen csak nyolc liter ad egy nap... Ez a debreceni baromvásár. (B. L.)

A Debreceni Ujság előfizetőinek és olvasóinak nagy értékű kedvezményt nyújt a városi uszoda látogatására

A városi uszodában előfizetőink és olvasóink a rendes napiárakból, valamint a havibérletjegyekből 20% engedménnyel részesülnek, gyermekeik pedig 33%-ban,

míg az idénybérletnél 44% engedménnyel tarthatnak igényt. A szelvényeket, amelyek bemutatása ellenében ezek a kedvezmények igénybevehetők, az alábbiakban közöljük.

DEBRECENI UJSÁG
VAROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 2.- P.,
a 10.- P értékű havi bérletjegyét ezen szelvény ellenében 8.- pengőért válthatja meg.
(Felnőttek részére)

DEBRECENI UJSÁG
VAROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 1.- P.,
az 5.- P értékű havi bérletjegyét ezen szelvény ellenében 4.- pengőért válthatja meg.
(Gyermekek részére.)

DEBRECENI UJSÁG
VAROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 10 fillér,
a 60 fillér értékű napijegyét ezen szelvény ellenében 50 fillérért válthatja meg.
Szerdán, augusztus 5-én:
(Felnőttek részére)

DEBRECENI UJSÁG
VAROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 10 fillér,
a 30 fillér értékű napijegyét ezen szelvény ellenében 20 fillérért válthatja meg.
Szerdán, augusztus 5-én:
(Gyermekek részére.)

A fenti szelvény beszolgáltatása ellenében kedvezményes áru idény és havi bérletjegyeket a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza 1. emelet 28.a) a napijegyeket pedig az uszoda pénztáránál állítják ki. Havi bérletjegyek a kiváltástól számított 30 napig érvényesek.

Előzés közben ostorral kiütötte egy gazdálkodó szemét a kocsis

A tettes szekerével elvágatott

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Különös baleset történt kedden délelőtt Debrecenben. Nándor Miklós Kossuth-utca 28. szám alatti lakos két lovas szekerével hajtott a városon keresztül, mögötte egy másik szekér közelegett, amely előzte Nándor Miklóst. Előzés közben az ismeretlen kocsis, hogy nagyobb sebességre nógassa a lovakat, ostorával széles ívben csapkodott a lovak felett. Amikor éppen Nándor szekere mellé ért, egy ilyen ostorcsapás közben olyan szerencsétlenül cse Nándor Miklóst, hogy a bal-

szemét kiütötte.

A tettének várható következményeitől megrémült kocsis ebben a pillanatban a lovak közé csapott és elvágatott. Nándor Miklós jajgatva maradt a szekeren, míg a körülállók közül valaki a mentőkért telefonált, akik azután kiszállították a klinikára, ahol a szerencsétlenül járt embert súlyos sérülésével a leggonosabb ápolás alá vették. Az esetről értesítették a rendőrséget is, amely megindította a nyomozást az ismeretlen kocsis kézrekerítésére.

A Beszedovszki-eset megismétlődött Varsóban

A varsói bolsevik megbízott leleplezte a szovjet németországi és spanyolországi forradalmi tevékenységét

Varsó, augusztus 4.

A Beszedovszki eset a lengyel fővárosban is megismétlődött. Beszedovszki a párisi szovjetkövetségnek volt tudvalevően a tanácsosa, akit visszarendeltek Moszkvába, azonban nem mert elutazni, mert attól félt, hogy a szovjet kivégezteti. Ezért a francia fővárosban maradt és azóta fellépést kérő leleplezéseket közöl a szovjet propagandájáról.

Varsóban most Wulfowitz mérnököt, a varsói szovjetkereskedelmi képviselőt eddigi vezetőjét hívták vissza Moszkvába, Wulfowitz nem engedelmeskedett a visszahívó parancsnak és a lengyel kormánytól menedéket kért. A volt szovjetkeres-

kedelmi képviselő most a lapokban leleplezi a szovjetpropaganda tevékenységét. Sok éves külföldi szolgálata alatt szerzett tapasztalatai alapján azt írja, hogy a *kommunista propagandának most az a főcélja, hogy Németországban és Spanyolországban bolsevik forradalmat idézzon elő.* Wulfowitz szerint a berlini orosz kereskedelmi képviselő nem egyéb, — mint a *kommunista propaganda vezérkara* és a kereskedelmi képviselőt alkalmazottainak leple alatt tulajdonképpen azokat a személyiségeket helyezték el, kiket a szovjet arra szemelt ki, hogy az esetleges németországi felfordulás esetén a fontosabb pozíciókat átvevők.

Szabolcsmegyében elfogják egy ungvári revolveres rablás tetteseit

A nyiregyházi törvényszék büntelkamrába is letétést követtek el a rablók

Nyiregyháza, augusztus 4.

Ungváron pénteken éjjel vakmerő rablótámadás történt, amelynek tettesei Csapon keresztül Nyiregyháza felé szöktek. A nyiregyházi rendőrség bűnügyi osztálya telefonértesítés után nyomban megindította a nyomozást, amely meglepő eredménnyel végződött.

A banditákról küldött személyleírás alapján az a gyanu merült fel, hogy az ungvári revolveres rablást nyiregyházi betörők követték el, akik a sikerült gaztett után ismét visszaszöktek Nyiregyházára s valószínűleg a környéken bujkálnak.

A rendőrség ezért értesítette a csendőrpáncsnokságokat és közölte velük azt is, hogy kiket gyanúsítanak a tett elkövetésével. Ennek a gyors és körültekintő intézkedésnek meg lett az eredménye. Az orosi csendőrök szombaton délután elfogták Kulin János rovottmultu betörőt. Kulin János a csendőrök előtt először

konokul tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, de később a detektivek előtt a bizonyítékok sulya alatt megtört és beismerő vallomást tett. E vallomások alapján nyomban letartóztatták a vakmerő betörő bányát, Kulin Istvánt is, aki szintén részt vett a revolveres rablásban, míg a harmadik bandita letartóztatása minden percben várható. Az ungvári rablással kapcsolatban a nyiregyházi törvényszék büntelkamrájában történt betörés is tisztázódott. A detektivek az első perctől gyanították, hogy ezt a példátlanul merész betörést csak Kulin János követhette el. Kulin ugyan tiltakozott a gyanu ellen, azonban a zsebében talált revolver döntő bizonyítéka annak, hogy ez a bűncselekmény is az ő lelkét terheli.

A törvényszék büntelkamrájából annakidején négy revolyvert vittek el, amelyek közül az egyiket Kulin zsebében találták meg. A betörők már előre tervezték az ungvári rablást s miután nem volt revolverük, kifosztották a törvényszék büntelkamráját.

A sikeres nyomozás után az orosi csendőrök a Kulin testvéreket erősen megvasalva bekísérték a nyiregyházi rendőrkapitányságra, ahol már korán reggel megkezdtek részletes kihallgatásukat.

Allást keres?

Tegye közzé apróhirdetését 2 napilapban, 10 szót 30 fillérért. — Hirdetését feladhatja: Kossuth-utca 3. sz.

INGYEN KAPJA LAPUNKAT

aug. 15.-éig, ha most előfizet

egy havi előfizetés 3 pengő, de ha figyelembe veszi, hogy havonta 10 szavas, vasárnapi számunkban megjelenő 50 filléres apróhirdetést ingyen kap, mely két reggeli napilapban, a DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFOLD és Debreceni Független Ujság-ban jelenik meg, úgy

Egyhavi előfizetés 2.50^{P-be}

kerül. Amennyiben azonban havonta csak kétszer veszi igénybe

féláru mozijegy

kedvezményünket, akkor ez a 2 pengő 50 fillér is megtérül. Ugyancsak teljesen díjtanul áll rendelkezésére a 25.000 kötetes Közművelődési Könyvtár, ilyen formán a vidék legnagyobb, legértelmesebb naponta 16 oldalas, vasárnap 32 oldalas lapját

ingyen adjuk

az egész heti legpontosabban összeállított rádió műsorral, mint lapunk állandó vasárnapi mellékleté.

Előfizetéseket felvesz a kiadóhivatal:

Kossuth-utca 3. l. emelet. Telefon: 1-41

Egy hét alatt nyolcvankét millió pengővel növekedett a Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma

Budapest, augusztus 4.
A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a július 31-iki kimutatás szerint a július 23-iki forgalommal szemben 81,9 millió pengővel növekedett. A növekedést a girókiadások és a váltótárca állomány növekedése idézte elő. Az állami számlákról 17,8 millió pengő, egyéb számlákról pedig 13,4 millió pengő kifizetés történt, úgy hogy a girókiadások állományára összesen 31,2 millió pengő-

vel csökkent. A váltóbenyújtások összege a váltóesedékségek összegét 54,7 millió pengővel haladta meg. Az ércéskészlet apadása 1,9 millió pengő, amelyből az ultimo és váltópénz szükséglet kielégítésére 1,1 millió pengő, devizák eladására pedig 0,8 millió pengő esik. Egyéb követelések 3,1 millió pengőt, az egyéb tartozások 5,1 millió pengő emelkedést mutatnak.

Meghalt Ida néni, a legöregebb debreceni cigány asszony

Ma délután a debreceni cigányeneknek összesített kara fogja utolsó útjára kísélni

(A Debreceni Újság tudósítójától)

Ki ne ismerte volna Debrecenben Ida néni? A közönség a Rákóczi-utcai piacról ismerte, ahol galandokat és harisnyákat árult. Aki csak tehette, odament hozzá és megvette a féltve őrzött portékát. Drágább volt, mint az üzletekben, de Ida néni jól esett egy kicsit beszélgetni. Töpörödött, ráncoskúpú cigányasszony volt, de a ráncai mögül is ránevetett az emberekre. Szerette az embereket. Büszke is volt. Hogyne, mikor Magyar Jóskaival és a híres Imrével is rokonságban állott. Soha sem szenvedett nélkülözést. Az Apaffy-utca 153. számú házat megvette, mert messze esett a Wesselényi-téri épület. Az új ház jó és kényelmes volt, lakbért is adott, úgy, hogy gond nélkül élt az öreg asszony, akil mindenki szeretett. Becsületos volt százzalélig. Megtörtént egy ízben, hogy egy vevője egy pengővel fizetett abban a hiszemben, hogy huszfilérest adott át. Megvette a galandot, de pár perc múlva már a rendőr szólította meg, hogy Ida néni küldte, mert tévedésből rosszul adott vissza.

A becsület és tisztesség

Harminc évvel ezelőtt halt meg a férje, aki híres zenész volt — úgy, mint a családjának majdnem minden tagja. A férje halála után szorult a maga kenyerére, bár a leányai és unokái mindent elkövettek, hogy kényelmessé tegyék az öreg asszony hátralevő éveit. Ida néni végül megvette az Apaffy-utcai házat s ekkor már tizenegy gyermekéből csak egy maradt, aki viszont minden tekintetben, becsületesség és tisztesség dolgában is követte a híres öreg cigányasszony példáját. Hét unoka és egy dédunoka vette körül az öreg asszonyt, aki fáradságos munkája után hazatérve, meghitt környezetet talált otthonában. Az övé volt a ház az Apaffy-utcában, s tulajdonképpen ennek jövedelméből élt.

Ida néni rokonsága

Elhagyatottsága ellenére és öreg kora dacára is büszke volt a rokonságára. Lehetett is. Hiszen a legközelebbi rokonságban állott azzal a Kiss Bélával, aki most a világot járja a maga csodálatos magyar művészetével. Rokona

volt az öreg Ida néni az a Rác Juliánna, aki a kilencvenes években Pócsi Fáni néven, mint énekesnő került ki Oroszországba és itt a legteljesebb elismerést aratta gyönyörű teljesítményével.

Pintér Pál, Rác Juliánna mestere egyik leghíresebb cimbalmosa volt akkoriban nemcsak Magyarországnak, hanem magasztalta a művészetét az egész Európa és ennek köszönhető, hogy Moszkvába is meghívást kapott és itt olyan sikereket ért el, hogy maga a cári is meghallgatta játékát nem is egy ízben.

A lezúzó napok

Ilyen rokonságra tekinthet vissza Ida néni, akinek gyönyörűsége telhetett minden nemzedékben. Valamennyien a zene jegyében születtek. Az egyik unoka kiváló zenész, a másik elsőrendű énekes, akinek tehetsége olyan kitűnő, hogy rövidesen minden valószínűség szerint neves helyet fog kivívni magának a magyar énekművészetben. Büszke lehetett az öreg Ida néni egész családjára, amelynek tagjai minden tekintetben követték anyjuk okos példáját. Szerények, szépek, kedvesek, akik elűnnek attól a kellemetlen cigánytípustól, amelytől mindenkor visszariad az ember. Ezek mi cigányok. Balogh Vilma, a szívzélhűdésben meghalt szegény öreg asszony leánya gondozta őt utolsó napjaiban s az ő kezei között halt is meg az öreg cigányasszony nyolcvanhat éves korában. Ő volt Debrecenben a legöregebb cigányasszony...

Temetése ma, szerdán délután öt órakor lesz, amikor is a debreceni cigányzenekarok tiszteletük jeleképpen összesített zenekarral jelennek meg a temetésen és így adnak végtisztességet a mindenki által tisztelt és szeretett s Debrecen legöregebb cigányasszonyának. (—)

**Veltető cének
műanyák**
Bézsler Lajosnál
a Csónkatorony mellett

Sörraktár, szikvizgyár, bor és sör nagykereskedés felállítását tervezik a debreceni vendéglősök

Hirt adtunk már arról, hogy Molnár Lajos a debreceni szállodások, vendéglősök és kávéosok szakosztályának elnöke mozgalmat indított egy sörraktár, bor- és szesz nagykereskedés, szikvizgyár stb. felállítására. Mint értesülünk az ügy már olyan előrehaladott stádiumban van, hogy az alapszabálytervezet elkészült, az alapítási tervezetet az alapítók alá is írták s az alapszabálytervezet ismertetése és részvényjegyzés céljából augusztus 10-én, hétfőn délután 4 órakor az Ipartes-

tület (Simonffy-utca 1.) nagyteremben értekezletet tartanak.

A mozgalom városszerte, sőt már vidéken is élénk érdeklődést keltett s mivel a sörraktár felállítását már az őszre tervezik, a részvényjegyzésre aránylag rövid idő áll rendelkezésre s megtörténhetik, hogy aki a jegyzést idejében nem eszközözi, az igen nagy figyelmet érdemlő és teljes sikerrel kecsegtető vállalkozás részvényesei közül könnyen ki marad.

Négyszázhusz kisebbségi panasz a népszövetség előtt

Valószínűleg mind a papírkosárba került

Genf, augusztus 4.

A népszövetségi főtárgyalás ezúttal júliusban nem hozta nyilvánosságra a Népszövetséghez beérkezett kisebbségi panaszok jegyzékét. A madridi egyezmény értelmében a népszövetségi főtárgyalás „Journal Officiel”-jében a július havi kiadásban statisztikai kimutatást kell közölni a beérkezett kisebbségi panaszokról és azok elintézéséről. Tavaly a népszövetségi főtárgyalás még eleget tett az előírásnak, ezidén azonban minden indokolás nélkül eltekintettek ettől.

Érthetetlen a népszövetségi fő-

tárgyalás eljárása, mert jól értesültek szerint nem kevesebb, mint 420 kisebbségi panasz érkezett. Lehetséges, hogy valamennyit elégtelennek tartották ahhoz, hogy további intézkedéseket tegyen a népszövetségi főtárgyalás ezekben az ügyekben, az is lehet azonban, hogy minden alaposabb vizsgálat nélkül papírkosárba dobták.

Félő, hogy a magyar kisebbségi panaszoknak is ez lett a sorsa, mert a népszövetségi főtárgyalás kisebbségi osztályának nincs magyar tisztviselője.

Tizenötévre mérsékelte a Kuria egy gyilkos életfogytiglani fegyházbüntetését

Az Erdélyi Béla-pör tragikus végű főtárgyalási szereplője a gyilkosa a Kuria előtt

Erdélyi Béla hitvesgyilkossági bűnperének főtárgyalásán érdekes esemény volt, amikor az ellenőrző orvosszakértő a laboránsnőjének nyakán mulatta be azokat a sérüléseket, amelyek Forgách Anna hulláján voltak felfedezhetők. A laboránsnő Rothstein Ilona pár héttel később merénylet áldozata lett: vőlegénye, Friedmann Ferenc állás nélküli kereskedőségéé ugyanis a Nagymező-utcában a Fővárosi Operettszínház előtt egy revolverlövésessel megölte.

Friedmann hónapokon keresztül udvarolt a fiatal laboránsnőnek, de miután elvesztette állását, a leány édesanyja ellenezte a készülő házasságot és kitiltotta a fiatalembert házából. A vőlegény azonban nem akart lemondani és így állandóan a leány nyomában járkált. A merényletet megelőzően is fel és alá sétált az utcán és így találkozott a leánnyal, akit azután Frommer-pisztolyával rövid szökváltás után szívenlőtt.

A királyi ügyészség szándékos emberölés büntetése címén adott ki Friedmann ellen vádiratot, s a büntetőtörvényszék annakidején 12 évi fegyházra ítélte. Felelősség folytán az ügy a tábla Kállay-tanácsa elé került, amely megsemmisítette az ítéletet és Friedmann Ferencet gyilkosság büntetése címén életfogytiglani fegyházra ítélte. A bejelentett semmisségi panaszok folytán kedden foglalkozott ezzel az ügygel a királyi Kuria

Finkey-tanácsa, Sélley Barnabás kuriai bíró előadásában. Az iratok ismertetése után Aczél korona-ügyész helyettes kérte a tábla ítélet helybenhagyását, Sebestyén Ernő dr. védő viszont enyhítést kért. A királyi Kuria ítéletében megváltoztatta a tábla ítéletét és 15 évi fegyházra mérsékelte Friedmann büntetését, az enyhítő körülményekre való tekintettel.

NYARON

a világ közvéleménye szerint
Budapest a lezsebber város.
Az itt lévő

**BRISTOL
SZALLODA**

új rendszere a közönség tetszését
megnyeri.

Napi 12 P-ért kaphat — a szoba
tekvésítő üegögleg — lakást és
elsőrendű teljes ellátást. — Jöjjen,
próbálja meg és mindig
csak hozzánk 02
szállani.

**BRISTOL
SZALLODA**

Budapest—Dunakorzó.

Hírek

1931. augusztus 5. (szerda)

Prot.: Oszvald, Kath.: H. B. A.

Ma a következő győztesek tartanak éjjeli szolgálatot: „Megváltó” Piac-u. 18. — „Aranygyöngy” Kossuth-u. 8. — „Magyar korona” Péterfia utca 10. — „Arany János” Csapó-u. 66. — „Szt. Háromság” Homokkert.

IDŐJOSLÁS

Hazánkban hétfőn a nappali hőmérséklet főként az ország déli és keleti felén egy-két fokkal meghaladta a 30 fokot. Borultabb időjárás mellett az éjszakai lehűlés általában már csak 14-19 fok közt váltakozott. Hétfő délután és este, különösen a Dunántulon, zivataros esők keletkeztek. Kivéve az ország északkeleti részét, csapadék majdnem mindenütt volt. A legtöbb esőt kapta Siófok 26, Keszthely 22 és Veszprém 20 millimétert.

Budapesten 4-en délben a hőmérséklet 28 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 765 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Változóan felhős, meleg idő.

Ida néni meghalt! . . .

Az Apaffy utca egyik bogárhátú kis házának udvarán a hűs gyári éjszakán „roma” férfiak és „roma” asszonyok serege gyűlt össze, hogy régi „roma” szokás szerint tisztességet tegyenek a legöregebb „roma” asszonynak, Ida néninek. . . Virasztanak. . . Igen, mert Ida néni meghalt! . . .

Ki ne ismerte volna Ida néni? . . . A négerfekete arcú „roma” asszonyt, ki a Rákóczi utca sarkán ült, szájában az elmaradhatatlan rövidszáru makrapipával. . . Ki ne hallotta volna nyájias, de komoly szavait, amikor kínálta portékáját a jámbor fajusi asszonyoknak:

— Errébb csak asszonyok, magyar asszonyok, itt a jó . . . madzag! Ez ám magába ódódig. . . Vették is, vittek is az asszonyok, mert olyan jól nem adott senki, olyan rófit nem mért senki, mint Ida néni. . .

Hej! hány fiatal, kezdő „romá”-nak adta meg az igt a magyar nótához. . . Hány leszámazottia szerzett kellemes órákat a szárazfával a mulatni vágyó ifiúnak és öregnek? . . . Hány fiatal „roma” menyecskét avatott be a „roma” kajeszok” főzésének titkaiba? . . . Mert Ida néni elismert volt ezen a téren is!

Ida néni nincs többé. . . Jóságos, komoly arcát a halál fagyos szíve megdermesztette, aikat örökre elnémította. . .

Jó, öreg Ida néni! . . . Nyitott sírod ma gyermeked s unokáid bánatkönyveitől harmatos arcával veszik körül, ahol Kopasz Zámbo Lajos hegedűjén felsír a régi roma nóta:

„Alacsony ház közepébe,
Ki van az anyám terítve! . . .”

Jó Ida néni! Kihült fekete tested találon nyugalmat a jó porhanyó sárgaföldben, fehér lelked pedig fenn, fenn, a fellegeken túl, a csillagok hónapban örvendezzen és ölelkezzen korábban elköltözött övéiddel. . .

Végh János.

A Singer varrógépek
mégis a legjobb!

— **Görgey Márton dr.** vármegei tisztifőorvos hivatalában. Dr. Görgey Márton vármegei tisztifőorvos szabadságáról a múlt nap hazaérkezett és hivatalát átvette.

— **Beteg a felsőház elnöke.** Wlassich Gyula báró, a felsőház elnöke hosszabb ideje gyöngéledik és most a svábhgyei szanatóriumban kezelik. Orvosai remélik, hogy mielőbb felgyógyul.

— **Augusztus 15-én lép életbe a textilárak egy fázisu forgalmi adója.** A textilárak egy fázisu forgalmi adóját csak augusztus 15-én léptetik életbe, mivel a rendeletet a megváltozott viszonyoknak megfelelően át kell dolgozni.

— **Ecetsavat adott vendégének pálinka helyett egy korecsmáros.** Miskolcra jelentik: Tornalja mellett, Kövecses községben borzalmas szerencsétlenség történt. Matyasovszky Pál 31 éves kövecsesi gazda hajnalban, hogy kínzó gyomorgörése ellen gyors segítséget kapjon, falusi szokás szerint féldeci pálinkára betért Spitzer Bertalan kövecsesi korecsmárhoz. Amíg a féldeci pálinkát Spitzer kimérte, Matyasovszky elpanaszolta a baját Spitzer annak rendje-módja szerint kiszolgált a vendéget, aki egy kortyra fe is hajtotta az italt, majd eltávozott. A pálinkaívás után a szerencsétlen gazda fájdalommal nem hogy szünetek volna, hanem erős mértékben fokozódtak, úgy hogy a család végül is kénytelen volt a beteget a kórházba szállítani, ahol megállapították, hogy ecetsavmérgezése van. A töménység a kórházba szállítás időpontjáig olyan nagyfokú romboást vitt végbe a szerencsétlen gazda belső részén, hogy az orvosok már az első percekben reménytelennek találták a helyzetet és tanácsukra haza is szállították a beteget Kövecsesre, ahol még aznap kiszemelték. A haláleset után kihallgatták Spitzer Bertalant, aki kijelentette, hogy a kérdéses napon kiszolgált Matyasovszkyt, azt azonban, hogy az üvegbe hogyan került ecetsav, megmagyarázni nem tudta, mert előző napon állítólag nem volt odahaza és az árusításra szánt pálinkás üvegek, tartalmát nem ő frissítette fel. Az ügyesség szigorú eljárását indított a halálos kimeneteli ecetsavmérgezés részleteinek kiderítésére.

— **Felesége halála miatt öngyilkos lett egy stájer nagybirtokos.** Grácból jelentik: Vasold Gyula nagybirtokos tegnap Liesenben lévő kastélyában vadászfegyverrel agyonlőtte magát. A szerencsétlen ember nem tudta túlélni felesége halálát, akit súlyos betegség után néhány nap előtt szívzselhűdés ölt meg. Már akkor mondta környezetének, hogy követni fogja feleségét a halálba. Vasoldnak Stájerországban 22 birtoka, nagy lakitermelő telepe, fűrészmalma volt és cége nagy lakított bonyolított le a külföld felé.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Nagy Miklós npsz.—Antal Ilona.

Házasságok: Ocs István irnok—Pető Mária, Vancsa László npsz.—Bodnár Rozália.

Születések: Lódi Károly eszmadia segéd fia Károly, Gyüre Lajos fm. leány Mária, Molnár József npsz. leány Mária, Németh János fm. leány Irén, Panyigai Ernő postatiszt Judit, 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Sándor János ref. 61 éves, Haláp 166., Klein Tibor izr. 13 napos, Bözörményi 10., öz. Rácz Károlyné Budai Ida, ref. 85 éves, Apfoly-u. 153., Kovács Erzsébet r. kath. 15 napos, Nyírhodász, Horváth Eszter r. kath. 51 éves Kishegyesi-ut 40. szám.

— **Amerikai pilóták feladták rekordjavító kísérletüket.** Newyorkból jelentik: Herndon és Pangborn repülők közölték newyorki megbízottjukkal, hogy feladták azt a rekordkísérletüket, amely a Post és Gatty által felállított rekord megdöntésére irányult.

— **Angol, francia, német nyelvet leggyorsabban megtanulja Helen Society.** Ugyanott fordítók. Miklós-utca 8.

— **800 tűzoltóalarm Budapesten egy év alatt.** Az elmúlt esztendőben a budapesti tűzoltóságok kerekén 800 esetben alarmirozták. A tüzesetek több mint fele kéménytűz, negyedrésze szobafűzre esett, míg száz kivonulás az elemek komolyabb pusztításával volt kapcsolatos. A tüzesetek közül 40 esetben tetőtűzet kellett oltaniok a tűzoltóknak. Az esetek legnagyobb száma hanyagságra és vigyázatlanságra vezethető vissza és a hatósági megállapítás szerint csak 14 esetben álltak szemben gyújtogatókkal. A statisztikai adatok szerint tehát a fővárosban csak 3-5% esik szándékosan előidézet tüzekre.

SZEPTEMBER ELSEJÉN SAS-UTCA 4. SZ. ALATT NYILIK MEG GALGÓCZY KATÓ HÖLGYFODRASZ ÉS MANIKÜR SZALONJA. LAKÁS: RÁKÓCZI-U. 26.

— **Takarításért világos, tiszta, száraz pincelakás azonnal kiadó.** Apaffy-utca 20. szám.

— **Ha fiatal, ha öreg, örömet abban találja, ha „öt” lefotografálja, mert „képpel alszom el, képpel ébredek”.** Fényképező gépek nagy választékban. Springer fényképezési cikkek, papírüzletében.

GEBAUER

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
KOSSUTH-UTCA 2.
TELEFON NAPPAL 103., ÉJJELE 60.

— **Amerikai banditák meglinccelték egy négert.** Newyorkból jelentik tudósítónk: Felfegyverezett álarcos banditák betörték a Louisiana államban levő Point Alahache-fegyháza és erőszakkal kihozták egy négert, aki azért volt fogságban, mert merényletet követett el egy fehér nő ellen. A banditák kivitték a szerencsétlent az utcára és ott nagy néptömeg szemelátára agyonverték.

ORVOSI TANÁCS A ZSONGLÓRNEK

A páciens panaszkodik az orvosnak, hogy rosszul éri magát.

— **En is úgy látom, hogy én agyon dolgozta magát.** Kimélnie kell magát a nagy strapától. Mi a foglalkozása?

— **Zsonglőr vagyok és ágyugolyókat emelek a cirkuszban.**

— **Ugy, hangzik a válasz — akkor a legközelebbi két héten át csak — sörét emeljen.**

— **Szeptember 1-én Sas-utca 4. sz. alatt nyílik meg Galgóczy Kató hölgyfodrász és manikür szalonja. Lakás Rákóczi-utca 26.**

— **Zongorákat ad és csoportos magyar nótá tanítást is vállal igen jutányos áron zongoratanárnő. Cím a kiadóban. 22089—1931. VI.**

— **Felhívjuk olvasóink figyelmét, miszerint bármilyen dolgát (lakás, vásárlás, utlevélügy stb.) szerény díjazás ellenében elintéztethet Budapesten anélkül, hogy személyesen felutazna s így megkamaríthatja az utiköltséget. Cím a kiadóban.**

Vk. 636—1931. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Dr. ügyvéd által képviselt Nagy Nándor és Magyar Élet és Járadek rt. végrehajtó javára közbenjárással Vámosy László végrehajtást szenvedő ellen 2500—20 dol. 65 c. tőkekövetelés és járulékal erejéig a tőke és bpesti kp. kir. törvényszék és járásbíróság 1609—36145/931. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytatán lefoglalt és felülfoglalt 6215 pengőre becsült ingóságokat, közöttük MAG 30 lőeresz szivógázmotor stb. a fenti Pk. számú végzés és a Vht. 102. §-a Polgár községében, végrehajtást szenvedő görbeház 1931 évi augusztus hó 7. napjára, délutáni 1 órára most kitért bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés ellenében, esetleg a kikiáltási áron alul is el fogom adni, kivéve a Te. 74. §-ában részletezett esetekben.

Ezt az árverést a Vhn. 20 §-a értelmében azoknak a végrehajtóknak (csatlakozóknak) a javára is kitézőm, akik a hirdetmény kibocsátása napjáig a fenti ingókra kielégítési jogot szereztek és ellenük halasztó hatályú igénykereset ninc.

Tiszalök, 1931. évi július hó 16. napján.

Sziücs Béla,
kir. járásbíróági végrehajtó.

Tanuló lány

felvételik lapunk nyomdájába József király herceg-utca 16. sz. Jelentkezni délelőtt 8-12-ig, délután 2-6-ig.

Vigyázzon!

Ha azt akarja, hogy apróhirdetése
30 fillérért 2 napilapban jelenjen meg

Kossuth-utca 3. sz. I. em.

adja fel hirdetését.

Szürkehályog

Körös Andor pályadíjnyertes színművének előadása.

A magyar vidékkel összeforrott Országos Kamaraszínház egyik legeredményesebb kulturtette az az országos dráma pályázat volt, amelynek egyik nyertese Körös Andor győri író Szürkehályog című három felvonásos színdarabja lett. Ezt a darabot játszotta kedden este az Alapi társulat és a meleg érzésekkel telített dráma határozottan sikert aratott a debreceni közönség előtt.

Körös Andor a színpadra írta a darabját, sok ötletességgel tudta a színpadi helyzetet jellemzővé tenni, emellett azonban eszszorú és kiáradó szív lüktet a cselekményben. Ez a hatásának titka. Bizonyos bölcselkedő hang is belevegnyül a mindennapi emberi szavak nyers izébe, nem olyan társadalmi vonatkozású, mint Shaw-nál és nem olyan irreális, mint Pirandello-nál, hanem egy minden látással megvert, vagy megáldott (ki tud erre feleletet adni?) lélek bensőjében születő, hétköznapiakat átmelegítő.

Ebből következik, hogy az előadás nagyon sok lelkeséget és érzelmi frissiséget követel a színészekről, mert a valóságos élet varázsát a naivan-bizarr cselekményben csak ez tudja biztosítani.

Alapi Nándor előlírta a példamutatóban. Lelkesedéssel fűtött, érzelmi

mozzanatokban gazdag színekkel formálta valóvá az író lelkéhez legközelebb álló költő alakját. Ahogyan betoppan a tizenkét év óta nem látott barát előkelő lakásába és ott minden különösege dacára az események fölé tud nőni, az már magán hordozza a művészi átélés életté érett erejét. Reflexiókra hajló, gondolkodó lényre teljes egészében élt ebben a szerepben.

Fabinyi István a férj, törvényszéki bíró nehéz szerepében, Miskey József pedig a főorvos szerepében nyújtott karakteresen megirított alakítást. Fabinyi inkább a komoly, Miskey a torz pillanatok mestere.

Szepessy Edithnek erőse az érzések itéka, amire itt sok alkalma volt. Néhány kicélezt jelenetben rajta fudult meg az előadás sikere, amint az eredmény mutatja, sikerrel: Mihályi Mária passzív szerepből keltett a dráma kiteljesítőjévé válni és ezt két pólus közti távolságot a darab nagy jelenetében pillanatok alatt kellett megtennie. A második felvonás nagy tapsvihara ennek a sikerült színészi munkának szólt. Hainar Betty kis szerepében örves volt.

A rendezés, Alapi Nándor munkája, legfeljebb annyi kívánni valót vet fel, hogy a szövegmondásban ne legyenek zavarok. (Kd.)

Előkészületek Alapi Nándor háromezredik jubilaris előadásának megünneplésére

Alapi Nándor Kamara Színházának háromezredik előadását, mint arról már több ízben beszámoltunk, csütörtökön, augusztus hatodikán tartja meg a Csokonai Színházban. A jubileumi ünnepség nagyjelentőségű eseménynek ígérkezik Debrecen színházi és kulturális életében. A Debreceni Színpártoló Egyesület, amely a jubileumi ünnepséget rendezi, minden előkészületet megtett a háromezredik díszelőadás külső fényének emelésére s a nagy kulturális esemény iránt már is országos érdeklődés nyilvánul meg.

A díszelőadás programja a következő lesz: 1. Nyivány. Játssa a m. kir. H. Bocskay István hadvezér ezredkara. Nöth Antal katonai főkapitány vezetésével. 2. Üdvözlések: A kultuszminiszter s a Nemzeti Színház nevében Mészáros Sándor a Nemzeti Színház titkára fogja üdvözölni Alapi Nándort és társulatát. Debrecen város nevében Kupinszky Sándor a kulturális bizottság helyettes vezetője, az Országos Színház Egyesület nevében Géczy István, a Színpártoló Egyesület nevében pedig Bodnár Géza elnökségi tanácsstag fog üdvözölő beszédet mondani. 3. A tavasz. Kamaradramák 1. felvonásban. Írta Mészáros Sándor. 4. Minden óra fordul. Tragikomédia 3. felvonásban. Írta Luigi Pirandello. Fordította Fáy E. Béla.

Molnár Ferenc legmulatságosabb bohózata. Abban mindenki megegyezik, hogy Molnár Ferenc a legmulatságosabb vígjátékokat és hogy az összes műve között a legkacagtatóbb a Doktor ur című bohózata. Puzár az és betörő mulatságos alakja a legremekesebb bohózatok figura. Ezenkívül számos kabinet alakításra ad alkalmat a darab és számtalan humoros helyzet, szellemesség ontja a derűt a nézőtérre az első jelenettől az utolsóig meg nem szünő kacagásban tartva. A Doktor ur az Országos

Kamaraszínház mai műsorán szerepel. Főszereplők: Werbőczy Józsa, Mihályi Mária, Hajnal Betty, Miskey József, Kézdy Antal, Fabinyi István és Füredy József játszik.

Telefon 14-71.
Ma 7 és 9 órákor
A dal, szerelem és az elegancia filmje reprice!
VÉGE A DALNAK
Bolvány Géza nagyszerű hangos filmje 11 felvonásban.
A parádés főszerepekben:
Liane Haid,
Willy Forst
és
VEREBES ERNŐ

szerdán és csütörtökön,
„MÁROS VIZE FOLYIK CSENDESEN...”
Magyar világhírű, 9 felvonásban Lil Dagovere és Haus Stäve főszereplésével.
Megelőzi:
„Rinaldó Rinaldini élete és halála”
Izgalmas kalandor dráma 10 felvonásban.
Főszerepekben: Luciano Albertini
Előadások mind a három napon 7 és 9 órákor. Félhelyárakkal.

TESTÉDZÉS

Debrecen válogatott athlétáinak fényes győzelme Eperjesen

Eperjes—Kassa—Debrecen sportköréi, főleg athlétái már a régi bődög békeévekben szoros meleg baráti kapcsolatot tartottak fenn egymás között, mely kötelék a világháború következtében megszakadt. Leikes sportemberek tavaly ismét lehetővé tették a három testvér város sportérintkezését, amikor itt Debrecenben, szeptember 14-én megrendezték a három testvér város közötti athletikai viadalt. Ennek az emlékeire és jelentőségének méltánylásaként az áldozatkész Eperjesi Torna- és Vívó Egyesület remek vándordíjat alapított, melyet első ízben tavaly Debrecen válogatott athlétáinak derőgyűjtése nyerte meg. Az idén a vándordíjért folyó küzdelem második állomása Eperjes volt, hol augusztus 2-án, délután nagyszerű rendezésben feledhetetlen fényes keretben mérkőzött a három város athlétái gárdája. Dél előtt Debrecen 18 athlétája a városházán tiszeltet a város vezetősége előtt, melynek élén a távoli város dr. Róvó polgármester helyettese fogadta a debrecenieket. A debreceniek közvetlen meleg üdvözlésre hasonlóan válaszolt a h. polgármester, aki arra kérte a debreceniek vezetőjét, hogy dr. Vásáry polgármester, illetve Debrecen vezetőségének, sőt egész Debrecennek adják át egész Eperjes meleg üdvözlését. Nagyon megköszönte a debreceni athléták figyelmét s megígérte, hogy a Felvidék eme társadalmi eseményét jelentő versenyen megjelenik. Délután 3 órakor kezdődött a verseny. A három város 36 athlétája Schmidt Gyula testnevelési tanárnak vezetésével, illetve vezénylete alatt, olimpiai korúdvözléssel vonult fel a csapat a pálya közepére, ahol dr. Róvó Géza polgármester nevében a h. polgármester mondott előbb tót nyelvű, majd magyar üdvözlést, kiemelve a három város közötti sportkapcsolat fontosságát. Különösen melegen emlékezett meg a debreceni vendég athlétákról. A debreceni fiúk háromszoros éljennel válaszoltak. Kétezer nyi lázasan érdeklődő jelenlétben indult meg az izgalmas lefolyású verseny, melynek eredménye a következő:

100 m. síkfutás: 1. Szász Sándor Debrecen, idő: 11 mp. 2. Preusz J. Kassa, idő: 11.2 mp. 3. Ráthonyi Lajos Debrecen, idő: 11.3 mp. 4. Bukcsán J. Kassa, idő: 11.9 mp. Pontarány: D. 7. EK 4 p.

Súlydobás: 1. Baracs M. Kassa 1295 cm. 2. Véghe Ferenc Debrecen 1275 cm. 3. Lieskovszky J. Eperjes 1230 cm. 4. Schmidt Gyula Debrecen 1165 cm. A pontarány egyformán 11—11.

400 m. síkfutás: 1. Arady János Debrecen 52.8 mp. 2. Preusz J. Kassa 53.7 mp. 3. Szentiványi J. Debrecen 55 mp. 4. Tucsák J. Kassa 56 mp. Pontarány: D. 18. EK 15.

Magasugrás: 1. Sztaniszlav P. Eperjes 175 cm. 2. Király György Debrecen 165 cm. 3. Ráthonyi Lajos Debrecen 165 cm. 4. Tremba J. Kassa 155 cm. Pontarány: D. 23. EK. 21.

4x100 m. staféta: 1. Debrecen csapata: Szász Sándor, Ráthonyi Lajos, Faber Antal, Fehér József, idő: 45.2 mp. — 2. Kassa—Eperjes csapata: Bachó, Bukcsán, Engländer, Baracs. Pontarány: D. 26. EK. 22.

Rudugrás: 1. Krucsay Márton Eperjes 327 cm. 2. Tremba J. Kassa 311

cm. 3. Schmidt Gyula Debrecen 281 cm. Pontarány: D. 28. EK. 30.

1500 m. síkfutás: 1. Voly J. Debrecen 4 p 18 mp. 2. Szolicsánszky I. Kassa 4 p 19 mp. 3. Gyuresán I. Kassa 4 p 20.5 mp. 4. Némethy Lajos Debrecen 4 p 22.2 mp. Pontarány: D. 34. EK. 35.

Díszkoszobás: 1. Farkas Béla Kassa 3565 cm. 2. Véghe Ferenc Debrecen 3689 cm. 3. Baracs J. Kassa 3621 cm. 4. Schmidt Gyula Debrecen 3551 cm. Pontarány: D. 38. EK. 42.

200 m. síkfutás: 1. Szász Sándor Debrecen 23.5 mp. 2. Ráthonyi Lajos Debrecen 24 mp. 3. Preusz J. Kassa 24.5 mp. 4. Bukcsán J. Kassa 24.7 mp. Pontarány: D. 46. EK. 45.

Távugrás: 1. Király György Debrecen 627 cm. 2. Fehér József Debrecen 617 cm. 3. Bachó J. Eperjes 599 cm. 4. Döbölö I. Kassa 598 cm. Pontarány: D. 54. EK. 48.

Gerelyvetés: 1. Csibi Géza Debrecen 4625 cm. 2. dr. Péter János Debrecen 4394 cm. 3. Tremba J. Kassa 3943 cm. 4. Farkas Béla Kassa 3775 cm. Pontarány: D. 62. EK. 51.

3000 m. síkfutás: 1. Voly J. Debrecen 9 p 37 mp. 2. Csiesery I. Kassa 3. Nyírosesik I. Kassa. 4. Némethy Lajos Debrecen. Pontarány: D. 63. EK. 56.

Olimpiai staféta: 1. Debrecen csapata: Szentiványi I., Szász S., Ráthonyi L., Arady J. Idő: 3 p 47.3 mp. 2. Eperjes—Kassa csapata: Bukcsán, Baracs, Preusz, Szolicsánszky.

Három város közötti verseny

ezzel 71:57 arányban dönt el Debrecen javára. Píratlanul izgató fájrról végig küzdött küzdelmek sorozata után győzött Debrecen athlétái gárdája olyan nagy közönség lelkes ovációja közepette, amilyen szép nagy közönséget sajnos, mi debreceniek még egyetlen egy athletikai versenyre sem tudunk összetoborzni. Jelentőségénél fogva a három testvér város athlétáinak eme grandiózus küzdelme tui nőtt a nagyobb szabású utletikai viadatok keretén. Nagyszerű társadalmi eseményé vált ez az ünnepély, melynek feledhetetlen voltát báró Szeneházy Bertalan, György Samu az ETVÉ elnökei, kiváló ránytatása alatt Divald Gyula főtitkár, dr. Hirschfeld Márk versenytetőző és a debreceni származású Boros Sándor páratlan agilitással, tapintattal biztosították. Szeretettreméltó vendéglátásuk, a közönség lelkes ovációja el nem feledhető drága emléke a debreceni fiuknak.

Eperjesre menet utközben kiszáltak a fiúk Kassán és a debreceni csapat elzarándokolt Rákóczi fejedelemnek a kassai dombon pihenő hamvához. A magukkal Debrecenből vitt kék-sárga selvem szalagos koszorút a Miatyánk elimádkozása után letették a nagy Fejedelem koporsójára. A kegyeltes megnyilatkozásom ott volt a kassai vezető sportemberek élén Fekete Béla, a csehszlovákiai Magyar Testedző Szövetség érdemes igazgatója, aki szeretettreméltó előzékenységgel ugy itt, mint a másnap viadalon a debrecenieknek mindenben segítségére volt. A győzelem után magyaros mulatság következett, melyben fő cigány muzsika mellett jóval éjjel utánig táncolt a fiatalok! Még pedig legtöbbször a csárdást ropták igaz jó szívvél.

A MAC atletikai versenyének második napja

Budapest, augusztus 4.
A Magyar Athletikai Club ma délután a Margitszigeti pályán bonyolította le a klub hősi halált halt atlétái emlékének szentelt atletikai verseny második részét. Ma került eldöntésre a Kremfels Viktor vándordíj. Az emlékvérseny utolsó száma a pentatlon, amelyet Somfay Elemér MAC nyert meg, meg lehetősége gyenge eredménnyel. A Kremfels Viktor vándordíjat végeredményben a BBTE nyerte 28 ponttal, 2 a MAC 19 ponttal, 3. az UTE 6 ponttal. A mai verseny legérdekesebb száma a helyből távolugrás volt, amelyben Zsuffka Viktor MAC csak háromszori holtverseny után győzte le Balogh Lajost. Részletes eredmények a következők:

Pentatlon: 1. Somfay Elemér (MAC) 2648, 575 ponttal, 2. dr. Károlyi Sándor MAC 2277, 42 ponttal, 3. Korongi Elemér (BBTE) 2188, 74 ponttal, helyből távolugrás: 1. Zsuffka Viktor (MAC) 315 cm, 2. Balogh (MAC) 315 cm, 3. Kiss (FTC) 306 cm.

A holtverseny után az első helyért vívott küzdelemben mindketten először 315, másodszor is 315 cm-et ugrottak. A harmadik ugrásnál Zsuffka 316 cm-mel verte Baloghot, aki csak 311 cm-et ugrott.

10.000 méteres síkfutás: 1. Szilágyi Jenő Cegléd Berceli levegőegyesület 33.426 mp. 2. dr. Szerb Elek 34.136 mp. 3. Galambos (ESC) 34.314 mp.

800 m-es síkfutás bajnokok kizárásával: 1. Halász Tibor (MTK) 2.03 mp.

100 m-es junior távfutás: 1. Szabolcs Károly (MAC) 17.6 mp.

Rudigrás: 1. Balatoni (MAC) 3 m, 2. Molnár (Törökvas SE) 3 m, 3. Horváth Pál (Törökvas SE) 3 m.

Szepes és Karlovi's indul az olaszok ellen

Budapest, augusztus 4.
Karlovi's közölte a MASZ-al, hogy vasárnap tud indulni és Szepes Béla is táviratozott, hogy vasárnap megérkezik, úgy hogy a magyar válogatott atletikai gárda komplett felállításban veszi fel a küzdelmet az olaszokkal a Hungária-úti pályán.

Fel akarják osztalni a Bástyát

Tegnapki számunkban, a miskolci osztályozómérkőzés beszámolója után, megírtuk, hogy a Bástya, az osztályozómérkőzések kedvezőtlen alakulása miatt felosztatja csapatát, mert nem akar a II. ligában játszani. A Bástya igazgatója, Szaa hétéfőn tartott ülésében ezt a sportszerűtlen lépést el is határozta, ami az egész országban élénk visszhangot keltett.

A Bástya igazgatóságának figyelmét, úgy látszik, elkerülte az a körülmény, hogy rajta kívül már mindegyik vidéki csapat, amelyik most az I. ligában küzd, szerepelt a második ligában, a Sabária épügy, mint az Attila és a Beeskay. Amint a példa mutatja, a II. liga nem is olyan rossz iskola és véleményünk szerint nagyon is ráfér a Bástyára, mert a pesti játékosok helyett csak így lehet helybeli és környékbeli fiatalok nevelni, akik azután az első liga küzdelmeiben is sikerrel állják meg a helyüket.

A Bástya további sorsa a közelesem megtartandó közgyűlésen dől el.

10 szavas apróhirdetés

2 napitapban 30 fillér.

Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3., I. e.

HAJDUFÜLD

Szerkesztő: **MEISSNER KÁROLY,**
Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára.

KÖZGAZDASÁGA

Ujabb 50-75 filléres áresés a búzánál, lisztnél és takarmánycikkelnél a terményföldszén

A keddi készáruvásáron megint igen lanya volt az irányzat. A buza 50, a rozs 15, a zab és árpa 50-75, a tengeri pedig 20-30 fillérral olcsóbbodott. A mai újabb áresőkkenés következtében már csak 9.50 pengő volt a tiszavidéki buza felső árhatára, míg a fesőtiszánál 9 pengő. A rozsnál 8 pengős árfolyamon fordultak elő kötések és természetesen ma is az volt a kiinduló pontja az újabb, lényeges áresőkkenésnek, hogy a kínálat egyes tételeknél igen sürgős jellegű, viszont ezzel a kínálatjal se-hogy sincs arányban a vételkedv, amely változatlanul szűk keretekben mozog.

A takarmánycikkelnél szintén nagyobb áresőkkenések voltak, mire az szolgáltatót okot, hogy többen a készletulajdonosok közül a takarmánycikkelnél értékesítésével is megpróbálkoztak. látván, hogy ezeknél is lanya jellegű az irányzat. A vásárlók száma azonban ezen a piacon is kevés volt és ez okozta a szintén jelentékeny olcsóbbodást.

Az általános lanyaóság kiterjedt a lisztpiacra is, ahol — mint alábbi jegyzésekből látható — 50-100 filléres redukiók történtek.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:
Buza: tiszai 77 kg 8.60-9.10, 78 kg 8.75-9.25, 79 kg 8.90-9.40, 80 kg 9.00-9.50, fűszai 77 kg 8.30-8.60, 78 kg 8.45-8.75, 79 kg 8.60-8.90, 80 kg 8.70-9.00, fejezm., dtuli 77 kg 8.50-8.80, 78 kg 8.65-8.95, 79 kg 8.80-9.10, 80 kg 8.90-9.20, pestv., bácskai 77 kg 8.40-8.70, 78 kg 8.55-8.85, 79 kg 8.70-9.00, 80 kg 8.80-9.10.

A különleges tiszai buza (80) 10-11.00 P.

Rozs: pestv. 8.00-8.15, egyéb rozs 8.00-8.15, tak árpa I. 14.50-15.00 tak, árpa II 13.75-14.25, zab I. 18.25-18.75, zab II 17.75-18.00, ti tengeri —, egyéb tengeri 13.80-14.00, korpa 10.25-10.50, 8-as liszt 17.00-17.50, repce 20.00-20.50, biborhere 29-31 szőszös búkköny 27-29, lenmag I. 24.00-24.50, lenmag II. 22.00-22.50, kék mák 70-72, Vikt borsó 19-22, expr. borsó 16-18, lenese, kis 24-28, lenese, nagy 34-40, sz répaszel 8.75-9.00.

A budapesti és vidéki nagy- és kismalmok árjegyzései: 00g 38.50-39.00, 0g 38.00-38.50, 2-es 37.00-37.50, 4-es 35.50-36.00, 6-os 33.00-33.50, 8-as 18.00-18.25, rozs 0-ás 33.00-34.00 rozs 1-ts 32.00-32.50.

Mag, erő- és szalatakarmányiac félhivatalos árjegyzései: Fehérhere 190-210, baltacim 32-33, mustármag 26-28, dió —, konkoly 11-12, malátacsira 11-12, nf. olajpogácsa uj 11-12, széna pr. 9-9.50, lucerna nr. 10-10.50 szalma pr. 3.80-4.00.

Zürichi zárlat

Páris 20.12, London 24.93, Newyork 513, Bruxelles 71.55, Milánó 26.83, Madrid 46.30, Amsterdam 206.85, Wien 72.10, Szófia 3.71 és harmonnyed. Prága 15.19 és fél, Varsó 57.42 és fél, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 9.09, Bukarest 3.05.

Valutárfolyamok

Angol font 27.70-28.—, Belga 79.30-80.10, Cseh korona 16.94-17.10, Dán korona 152.40-153.40, Dinár 10.10-10.20, Dollár 571.25-576.25, Francia frank 22.60-23.—, Hollandi forint 229.70-231.10, Lengyel zloty 63.65-64.25, Leu 3.40-4.45, Léva 4.10-4.18, Lira 29.80-30.20, Német márka 135.—136.20, Norvég korona 152.80-153.80, Osztrák schilling 80.05-80.75, Svájci

frank 110.90-112.10, Svéd korona 152.90-153.30.

Nem sikerült a szegedi rizstermelés

A tavasszal a szegedi Fehértó szikes földjének hasznosítása céljából elhatározta Szeged város, hogy kísérletképpen 80 holdat rizsszel vet be. A rizstermeléssel, ha a kísérlet bevált volna, egyszerre termő humuszt lehetett volna varázsolni az elszikesedett sok ezer hold terméketlen földből.

A kísérlet azonban nem sikerült. Szombaton érkezett be a városhoz a jelentés, hogy a 80 hold rizsvetésből csak elenyészően kis százalék kelt ki, ami kikelt, az is megsárgult és megrikult.

Sokkal több eredményt hozott a Pertő 3 és fél holdján eszközölt rizsvetés. Itt szépek a kalászkok, sűrű a szár és jó közepes termésre lehet számítani. Ebből azt a következtetést vonják a gazdasági szakértők, hogy a rizsnek nem jó a szikes talaj, tehát fel kell hagyni a további kísérletezéssel.

Szerda, augusztus 5.

Budapest. 9.15: A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 1. Lincke: Komédia, nyitány. 2. Delibes: Passepied. 3. Urbach: Ábránd Haydn műveiből. 4. Razigade: Idylle passionelle. 5. Kálmán Imre: A montmartrei ibolya, egyveleg. 6. Rathke: A marionettek nászmenete. 7. Dr. Sándor Jenő: Hawai keringő. 9.30: Hírek. A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

Vásárok jegyzéke

Augusztus 5-én: Ape, Himesháza, Kaposvár (sertésvásár nincs), Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca, Vese (sertésvásár nincs) Állatvásár: Jánosháza, Miskolc.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 30 fillér, vasárnap 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vizsgálattal ellátott szavak duplán számlálhatók — Jól illik a szavaknak a szavaknak.

<p>Levelezés</p> <p>AROMAS, zamatoskávét Király üzletben vevő előtt érkezik. Dévényfeld-tér 11.</p> <p>Fontos egészségügyi érdek a vízvezeték rendbentartása. Nagy Béla szerelési vállalata, Burgondia 2. 871</p> <p>Allást kereső nők</p> <p>Fizetés nélkül háztartási munkát vállal ellátásért árva úrnő. Nyomatató-u. 10, 759</p>	<p>Szakácsnő, kitűnően főz, süt, vendéglőbe — vagy privát hely, vagy vidéken állást keres. Cím a kiadóban. 580</p> <p>Jobb lelkű házvezetőnő magános ur vagy hölgy gondozását elvállalná. Kitűnően főz, süt, megbízható. Cím a kiadóban. 579</p> <p>Házvezetőnő, kitűnően főz, süt, megbízható, esetleg vendéglőbe, helyben vagy vidékre állás keres. Cím a kiadóban. 578</p> <p>Házvezetőnő ajánlkozik gyakorlati, befőzésben, baromfi kezelésben perferkt. Magányoshoz és tanyára is megyek azonnalra. — Beczkay Teréz, Eötvös utca 45. 818</p>	<p>Betöltendő állás nőknek</p> <p>Takarításért lakást és fizetést adok, csakis 45 éven felüli magános nők vagy egy gyermekes anyák jelentkezzenek déli fél egy órától délután fél 2 óráig Garay utca 26. Feltétlenül tiszta s teljesen megbízható, szépen mosni és vasalni tudók vétetnek</p> <p>Kenyérárusító nőt keresek óvadékkal azonnalra. Bercsényi u. 5. 735</p> <p>Tanuló leányt vagy fiut teljes ellátásra olcsón vállalkozok szep'tembertől Szent Anna utca 5. szám, I. em. 847</p>
--	---	---

Bejárónó
vagy állandó mindenestől jó bizonyítvánnyal felvétetik. Arany János utca 50. 752

Allást kereső férfiak

Érettségizett
középkorú iparos azonnali belépéssel irodai pénzbeszedői, raktárnoki vagy ezekhez hasonló alkalmazást keres Debrecenben és környékére, vagy gazdaságban minden elfogadható fizetésért. Szíves megkezeséseket „Szerény ígérem” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 385

Mérlegképes
könyvelő vagyok Félhávi fizetéssel honorárium azon illetőt, aki bármilyen szerény irodai állásba elhelyezkedni kíván. Cím: Perécs u. 2., I. ajtó. 333

Betöltendő állás férfiaknak

Villanyszerelő
tanulók felvételnek Polák, Piac u. 44. Ugyanott „Boesky” rádiókap. ható részletre. 749

Egy
ügyes fiú péktanulónak vagy kifizetőnek felvétetik. Szabó Kálmán utca 6. Homokkert. 748

Kiadó lakás

Utcai
nagy szoba, konyha lakás azonnalra kiadó. Csokonai utca 25. 741

Kiadó
Csapó u. 56. alatt 5 szobás, fürdőszobás lakás előnyös feltételekkel. 749

Egy
szép udvari pince szoba kiadó. Barna 10. 739

Kiadó
3 szobás lakás mellékhelyiségekkel Piac u. 49 szám alatt. 747

Kossuth u. 39.
II. em. és földszinten 4 szobás lakás kiadó. 740

Kiadó
azonnalra lélen, nyáron lakható modern villa lakás gyümölcsösrel, mely áll 3 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden mellékhelyiséggel. Erdőkölöni Liener műterem, Csapó u. 1. 753

Két szoba,
előszoba mellékhelyiségeivel kiadó. Böszörményi utca 8. 873

Kiadó
háromszobás urilakás vagy kétszoba, konyha, spájz, előszobás szuterén lakás. Gróf Nádasdy-u. 1. sz. Nyulas, a Poroszlai utca végén. 786

Egy
udvarra nyíló szép szoba kiadó. Nyugati utca 34. 828

Kiadó
kettő szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel — álló, víz és villanyal ellátott magas földszintes száraz, tiszta urilakás jobb családnak november elsőre, esetleg előbb is elfoglalható. — Árpádtér 44. 836

Kiadó
egy szoba Darabos utca 24. Értekezni ötödik ajtó. 846

Kiadó
kettő szoba, konyha, — speiz, ujonnan festve — azonnal vagy augusztus 15-re. Teleky u. 19. 852

Most épülő
villában 3 szobás modern lakás kiadó. Értekezni Burgundia 5 sz. 737

Kossuth 18.
rendőrség mellett, földszinti 3, vagy 4 szobás lakás azonnal kiadó. 781

Kiadó
két szoba, fürdőszoba, mellékhelyiséggel. Baross utca 15. 800

Két
szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó Csilleu utcán. Értekezni Nagy Katiánál hűtőszobás. Kossuth utca 11. 400

Erkélyes
lakás négy szoba, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel kiadó Fűvészkert utca 14. 750

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara lakás, vízvezeték, villanyvilágítás, mosókonyha. Kassai utca 33. 743

Három szoba,
előszoba, mellékhelyiségek, száraz, víz bevezetve, azonnal kiadó. Kölcsey 18. 860

3 szoba
alkovni, előszoba, konyha, speiz, külön kamara parkirozott udvaron november 1-ére kiadó. — Megtekinthető a déli órákban fél 1 órától fél 2 óráig. Garay utca 26. 10-50

Kiadó
két szoba, nagy előszoba mellékhelyiségekkel november 1-én kiadó. Magos utca tizenhárom. 859

Egy
szoba, konyha, fűtőkamara és egy nagy utcai pincszoba azonnal kiadó. Varga-utca 29. 758

4 szobás
parkettes, fürdőszoba — Piac utcára néző lakás Hunyria palotában azonnalra kiadó. Értekezni földszint 1. irodában. 679

Kiadó
azonnalra elsőrendű 2 szobás, fürdőszobás, előszobás modern lakás és egy 2 szobás baleonos elegáns garzon lakás. parkirozott udvar Péterfia utca 48. Értekezni uci emeleten. 806

Orvosi
rendelőnek, magánlakásnak vagy más célokra fényes ötszobás utcai lakás kiadó. Arany János 20. 523

Két
szoba, előszoba konyhás lakás mellékhelyiségekkel, frissen festve olcsón kiadó azonnal — Mester utca 29. 651

Kiadó lakások:
A Teleki utca 46. számú házban egy 1 szobás konyhás lakás augusztus 15-től, a Wessóé nyi utcában egy kis szoba augusztus 1-től kiadó. Értekezni lehet a Szent Anna utca 33. számú házban. Gy. 794

Egy
modern három szobás fürdőszoba és minden mellékhelyiségekkel ellátva, parkettes lakás — kiadó Werbőczy u. 14 sz., II. emelet. 858

Háromszobás
modern lakás teljes komforttal törvényes és az állomás közelében szeptember elsőre kiadó. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban. 868

4 szobás
komfortos lakás november 1-re kiadó. Jókai u. 6. 843

Háromszobás
udvari lakás november 1-re kiadó. Arany János utca 35. 842

EGY
szoba, konyha, spájz kiadó. Söbel-ágy eladó — Török Bálint utca 25. V3

Kossuth utca 39.
II. em. és földszinten 4 szobás lakás kiadó. 864

Ispotály-utca 7.
alatt 2 szoba, előszoba, konyha azonnal bérbeadó. 794

6 vagy 4 szobás
lakás Piac utcán kiadó. Értekezni Piac u. 40. ügyvédi iroda. 621

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz augusztus 15-re. Bodófalva 17 sz. 784

Négyszobás,
komfortos tágas lakás külön kerttel kiadó Szent Anna 29. 869

Erkélyes
lakás négy szoba, előszoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel kiadó. Fűvészkert utca 14. 867

Négyszobás
hallos urilakás novemberre kiadó Rákóczi 4. emelet, balra. 756

A debreceni kolerajárvány

Irta: Dr Ignáczy Béla

11. Az orvosok minden nap az előtte való nap egészségi állapotáról jelentést tesznek a bizottságnak. A jelentés formája ez:

Kolerába esett . . . N. N.
Kolerában meghalt . . . N. N.
Gyógyulólélelben . . . N. N.

Feltüntetik a házszámot és életét.

Eleinte a betegek házaknál feküdtek. A betegség kiütése után merült fel az eszme, hogy az utcázházakat alakítsák át kórházakká. Ezzel rendeltetben is adták ki és nagy szigorú iparkodtak végrehajtani. Eddig ört állítottak a beteg háza elé, ami nagyon költségesnek bizonyult. Főleg azonban attól féltek, hogy a doktorok házról-házra járva, széthordják a betegséget s egészséges családokat fertőznek meg.

Ebből a jelentésből világos, hogy szeptember 3-án nem szűnt meg a kolera járvány. A tenetökből sem bocsátják el az összes sirásokat, 4-4 embert ott tartanak.

Négy nap elteltével, azaz szeptember 7-én a helytartótanácsához benyújtott orvosi jelentés mondja „több nap óta egy koleras beteg sem találtatott s a betegség megszűnt.” Czindely Pált és Ivanovich Andrást, a kiegészítő orvosokat, visszabocsátják Pestre. Jelentik Bihar, Szabolcs, Szatmár, Borsod, Heves vm. első anspanjainak, Hajdu és Kun kerületek főkapitányainak, hogy a kolera megszűnt. Sajnálatos híjják, hogy nem közölhetik a megbetegedettek és meghaltak számát, mert pontosan nem tudják, dacára, hogy napi feljegyzést tettek az egyes kórházaknál és a város házában. E nap rendelik el a betegek és a meghaltak pontos, utcák szerinti összeírását.

* Jul. 24 én rendelik el.

A kolera megállítására és továbbterjedésének megakadályozására igen sok üdvös intézkedést hoztak. Amint az eddigiekben is láttuk, elzárkóztak a szomszédos gyanús vármegyéktől, megszüntették a vásárokat stb. Fontos intézkedést tesznek a földművelés terén is. Végül segítenek a borzalmasan nagy szegénységen, nagy segélyeket osztottak ki, amire sok pénz kellett. Csakhogy így a város kasszája kiürült. Mérsékelní próbálták tehát másnémi kiadásait. Addig, míg a kolera ki nem ütött, minden elképzelhető helyre, hová szükségesnek vélték ört állítani, 12 óra alatt állítottak. Most miután már kiűtött, bevonják a távolabb levőket. De ezt is kényszer hatása alatt tették, mert amint a külső strázsák a vész kiütését megtudták, elrémülve hagyták el helyüket, mitsem törődve a szigorú rendeletekkel. Erőszakkal sem boldogultak a vezetők, mindenki fejét vesztve siránkozott s csak a maga életének megmentésére gondolt. Csak a legfőbb utakon sikerült egy pár ört elhelyezni, u. m.: a szabósi országúton, a szováti országúton, Hortobágnál, Kadartsnál, Látóképnél, továbbá Nyulasnál, Józsa és Szent-György kerteknél, Apafánjánál és Sukaszánál. Ellenben sikerült szaporítaniok a belvárosban, az utcánként felállított strázsák számát. Ezen örök kötelességeik:

1. A betegek kiszolgálása orvossággal, ivóvízzel stb. Minden dolgot orvos előtt adnak át, úgy, hogy érintkezésbe ne jöjjenek. 2. Bezárt házakhoz talyigások hordják a kész élelmet, kötelességeik ezt átvenni. 3. Pénz átvétele. 4. Vigyáznak, hogy a halottak ruhája és ágyneműje is kivéssék a temetőbe s ott elégetessen. (Nagy József végzi.) 5. Ha valahol beteg halanak, bejelenteni. 6. A halott adatait pontosan beszerezni és illetékes helyen bejelenteni.

Már az eddigi részekben is említettem, hogy valami nagy nyomorban éltek e keser-

ves napokon át a város lakosai. Érthető, hogy a zárlat folytán a nyomasztó állapot csak fokozódott.

Kevés az élelem, a hus. A hentesek és mészárosok összeírják készleteiket. A mészáros céh megállapítja, hogy összesen 158 vágómarhája van, a marhát vágó henteseknek 57 darab és 2 bika. Így összesen van 217 vágómarhájuk. De egy hónapra 517 darab kell s mióta a nyavalya uralkodik (jún. 23.—júl. 27.) 517 darab marhát vágtak. Nagyobb a fogyasztás. De a legnagyobb baj az, hogy újból nem tudnak marhát venni a mészárosok, mert az előbbieknél is bőre és faggyuja kezükben van. Tehát pénz, miért vásárolhatnának, nincs.

Bizottság felszólítja a szappanosokat, hogy privilegiumuk értelmében vegyék meg a fagygyut. Nem veszik meg, mert úgy sem tudják értékesíteni, mivel vásárra nem mehetnek. Kérik a tanácsot, hogy valami sürgős intézkedést tegyen érdekükben. A bajon segítettek is, amint később látni fogjuk.

A sertésvágó hentes céh vezetője, Kapros István jelenti, hogy 100 darab hizott sertése van.

E nyomasztó állapotokon, mikor már a város kasszája is apadóban volt, amint már említettem, gyűjtéssel iparkodtak segíteni. E mentő gondolat júl. 23-án merült fel s nagyszerűen sikerült. Már előzőleg is érkeztek be nagyobb adományok. Pl.: Kos János postamester 5 q szalonnát ajánlott fel. Riekl József kereskedő 80 véka kenyérnek valót, 80 font szalonnát, 80 font söt, 80 W. forintot ajánlott fel.

Felhívás után egész sorát lehetne felmutatni a jötevőknek. Minden céh a kasszájában levő pénzt a maga szegényei közt osztja szét.

* 80 szegény közt osztották szét (Folyt. köv.)

Kiadó
a debreceni izraelita hitközség Hatvan utca 6 szám alatti bérházában: 1 két szoba és mellékhelyiségekkel álló lakás folyó év november hó 1-re; 2 négy szoba és mellékhelyiségekkel álló lakás folyó év augusztus hó 1-re; 3. négy szoba és mellékhelyiségekkel álló lakás folyó év november hó 1 napjától kezdve. A feltételek a bérházban II. 7 sz. alatti lakó házgyűlésnek urnái megduhatók 496

Kiadó
Komlósi ut 48. alatt három szoba, mellékhelyiségekkel álló lakás, fr. deklódní Vigkedvű 15 alatt lehet. V2

Utcai
pince lakás kiadó. Mester utca 29. 4696

Kiadó
azonnalra egyszerű kis szoba, konyhas lakás 25 pengőért. Kossuth utca 25. 784

Azonnal kiadó
frissen festett modern utcai háromszobás, fűdősobás lakás. Csokonai 44. 777

Takarításért
világos, tiszta, száraz pincelakás azonnal kiadó. Apaffy utca 20. sz. 760

Háromszobás
lakás Batthyány 14. sz. alatt kiadó. 4703

Négyszobás,
fűdősobás komfortos lakás azonnal kiadó. Gyönyörű, virágos udvar. Rákóczi utca 3. 523

Három
szobás, fűdősobás, komfortos utcai lakás szép udvarban kiadó. Mester utca 29. Értekezni délután 3-5-ig. 4689

Miklós utca végén
városi bérházban első emeleti 2 szobás első fűdősobás komplett lakás azonnal is átvehető. Értekezni: A. lépésű I. emelet, 5. ajtó. 586

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott utcai szoba egy-két szobáig részére fűdősobával és zongorával kiadó. Hatvan u. I. II. em. 17. 717

Csinosan
butorozott szoba, esetleg konyhával kiadó. Arany János utca 36. 695

Különbejárati
butorozott szobák butorozott, vagy anélkül, de külön-külön is kiadók Arany János 20. szám. 522

BUTOROZOTT
udvari kis szoba kiadó Komlósi u. 13. sz. 137

Butorozott
szép nagy szoba esetleg konyhával kiadó. Huszár utca 13. Széchenyi utca végén. 578

Központban
szép butorozott világos utcai szoba, fűdősobával kiadó. Hatvan u. I. II. em. 17. 576

Kapualatti
különbejárati utcai butorozott szoba egy-két részére azonnalra is kiadó. Arany János utca 8. 660

Központban
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Arany János u. 14. földszint. 668

Olcso
kis butorozott szoba kiadó. Varga utca 28. sz. 861

Csinosan
butorozott különbejárati szoba kiadó. Arany János u. 39., udvarban Ebédkoszt kapható. 726

Lakás és szoba kereslet

Keresek
1 szoba, előszobás modern lakást központban „Gyermektelen” jellegre a kiadóhivatalba. 569

Két
szobát, fűdősobával, mellékhelyiségekkel keresek november 1-re urihelyen. Cim: Harsányi Zsoltné, Péterfia 48. 849

2 szobás
modern lakást keresek város belsejében vagy Péterfia környékén. Leveleket „Malmi tisztviselő” jellegre kiadóhivatal továbbít. 876

Teljes ellátás

Iskolai fiuknak
kettőnek utcai szoba, esetleg ellátással, kiadó. Piac 38. első emelet, első ajtó. 707

2 iskolás
leánykát az iskolai évre elfogad uricsalád. Korrepetálás, német oktatás. Cegléd u. 14. 838

Vidéki leánykát
szept. 1-től elfogad gondos gyermekszertető családot, Kossuth utcai templom közelében. Cim a kiadóban. 837

Faluról
uri család gyermekneveltetés miatt beköltözik. Teljes ellátásra elfogad tñelligens fiukat zongora használatával. Cim a kiadóhivatalban. 840

Dóczy és Svetits
intézet közelében teljes ellátással elfogadok 2 középiskolás tanuló lányokat. Cim a kiadóban. 137

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra elfogad Dóczy közelében lakó kéttagú családot, külön szobába, zongorahasználatával. Cim a kiadóban. 705

Két
középiskolai tanuló teljes urit ellátást kap zsidó családnál. Cim a kiadóban. 709

Középiskolás
leánykának előnyös áron teljes ellátást adok. Ajánlatokat „Pedagógus” jellegre kérek. 737

Főiskolai
hallgatót teljes ellátásra elfogad budapesti uricsalád. IX. k. Knezsits u. 15. földszint 4. 866

ÖSSZES
iskolához közel 2 középiskolás fiut keresztény, gyermektelen tisztviselő család teljes ellátására elvállal. Burgundia utca 14. Értekezni lehet Kálvintéri trafik pavilon (Emlékkert). 865

Elelmiszer, ita

Borok!
Rizling 60 fillér, öt liter vételnél 50 fillér. Márkus kimerésében. Bőszörményi ut 49. sz. 874

Eladó ingóság

Jó hangu
5 változatu harmónium eladó. Értekezni Miklós utca 23 szám alatt a házmesternél. 587

Jókarban 1
lévő ebédőszekrény olcsón eladó. Simonffy utca 38. 723

Eladó
50 cm. átmérőjű vörösrézüst, nagy kecskeábu asztal, vasalt búzásláda. Simonffy utca 51. 855

Márvány asztalok,
csillár dísz. mosdó, boros hordó eladók. Hatvan utca 22. 875

Ablakok,
ajtók, minden nagyság, készen kaphatók Blattner Kálmán és Társa asztalos üzemében, Nagyvárud utca 14. V

Ajánlat

KIRÁLY
kötve mégis a legjobbak! Olcsó, káros, kiválóan zamatos. Dégenfeldtér II. szám.

Jó házi koszt
bentékezésére és kihordásra naponkénti fizetéssel is kapható. Ugyanott iskolás gyermekeket jó ellátásra elfogadok. Varga u. 28. szám. 862

Szemüvegek,

hőmérők, látszerek legolcsóbban Paulo vésnök bélyegzőkészítő és játszakereskedőnél, Batthyány u. 22. 3847

Gramofon
angol tenclemez újdonságok P 110 áron kaphatók Szendrő, Batthyányi utca 22. 841

Friss vaj
kapható. 2 pengő 20 fillér kilója, Simonffy utca 16-os vassátorban. V2

Butorok

Eladó
háló, ebédő, konyha butor, varógép, háztartási felszerelések. Nagyvárud u. 14. 725

Olcso
ebédő berendezések kaphatók, ugyanott tanuló felvételnek. Pongrácz, Bárczi u. 3/b. V

Üzlet, műhely, raktár

Műhelynek
udvarra nyíló szoba kiadó. Piac utca 7. Bészler és Dávid. 797

Üzlethelyiség
utcai és udvari is kiadó Ferenc József ut (Piac utca) 70 szám alatt. Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 516

Piac 14.
Egy és kétszobás iroda és egy műhely azonnal kiadó, esetleg lakások is. 682

Kiadó
jó forgalmas helyen cipészüzlet. Mester utca 44. 730

Üzlethelyiség
esetleg raktárnak azonnal kiadó. Simonffy u. 24. Katznál. 746

Eladó állatok

Egy
oros spitz eladó. Monti ezredes u. 20. alatt. 721

Autó motor, kerékpár

„Peugeot”
kis csukott autó olcsón eladó. Kut utca 118. 711

Eladó
kötve állapotban levő hat hengeres Auburn gyártmányu négyüléses csukott, személyautó, felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 4097

Kerékpárok,

használt, de kitűnő állapotban igen olcsón eladók kedvező részletfizetés mellett. Debreceni Autóforgalmi, Hatvan utca 53. 446

Személyautó
fuvarozást legjutányosabban válalok. Szoboszlóra 6 személynek 12 pengő. Telefon 9-47. 406

Kerékpár,
ballongummis, kitűnő állapotban olcsón eladó. Monti ezredes u. 7. 851

200 cm3
„DKW” keveset használt motorkerékpár olcsón eladó. Vendég utca 81. 870

Kereslet

BUZAALJAT,
kölest, repeceljat ugy kisebb, mint nagyobb tételekben veszek. Apaffy utca 20. 4419

Két-három
hónapos testvér kölyök. kutyákat jó áron veszünk. Körtani intézet, Klinika. 727

Betegtoló széklet
kölesön vagy megvételre keresek. Sesztina utca 4. Kisállomás mögött. V2

Hangszórót
jó állapotban levőt, veszek. Apaffy u. 113. 585

Elrepült
Eötvös 39. alul egy páros begyegyalamb, visszahozója jutalomtan részesül. 853

Keresek
1000, vagy 1500 pengőt első letét fizetésre. Nyil utca 64. 850

Különféle

Elvesztettem
vasárnap a dinnyepiacon egy kis erszényben 128 pengőt; mivel az egész vagyonom a pénz, kérem a becsületes megtalálót, hogy adja be a Független Újság hivatalába, ahol jutalomban részesül. 706

Elrepült
Eötvös 39 alul egy páros begyegyalamb. Visszahozója jutalomban részesül. 853

A Szikgyakoron
az általam engedélyezett vadászatot a mai naptól kezdve megszüntetem, Grünfeld. 863

100 pengővel
tisztességes péküzemhez társulnék. Levelek „Közös munka” jellegre a kiadóba. 724

Bélyeggyűjtők
figyelmébe! Régi krajcáros magyar bélyegek jutányos áron eladók. Benyó József királyi ügyész, földszint 21. szoba. ENDEE

Eladó ház

Lehel utca
8. szám télen-nyáron lakható villaépület eladó. Tennispálya is van. Értekezni az Iparkamara hivatalában, Bujdosónál. 662

Baromfi tenyésztésre,
mehészkedésre kiváló. an alkalmas családi ház óriási telekkel olcsón eladó. Értekezni Eötvös utca 59. 818

Eladó
szőlő Köntös kertben új házzal, gyümölcsösökkel. Értekezni Mester utca 44. 729

Alkalmi
vétel, üzletes háznak felerészre eladó, többrendbeli villány, vízvezeték, angol klozet stb., készpénzzel, 500 pengővel, vagy takarékpénztárral átvehető. Értekezni lehet: Csapó utca 73. 728

Eladó
jó jövedelmű szegletház. Rajta faterlep, trafik és lakások. Értekezni Salgórom utca 34. Trafikban. 732

Eladó ház.
Monostorpályi ut Thegze utca 9. egy szoba, konyha, nyári konyha, kamara, kut közel, bevetve, új, adomentes, kevés pénzzel megvehető, takarékpénztárral is. 751

Balmazújvároson
Petőfi u. 23. egy üzleti sarokház, mely hét helyiségből áll, 5000 pengőért eladó. Részletre is. 1000 pengővel átvehető. Értekezni a helyszínen. 745

Eladó föld

Eladó
72 katasztrális hold föld az Elepen. Értekezni Bethlen utca 54. kb.

Tanyás ingatlan
2 kat hold a Diószegi út mentén a 6-os kilométernél 4 hold öszi veséssel kedvező áron és zetes feltelekkel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1873

Birtok bérlet

42
hold föld tanyával és 30 hold tanya nélkül kiadók. Cim: Hajduböszörményi kövesut 12-ik kilométernél tornyostanya. 844

Megosztható
telek, Andrást-ut 71., szőlő felerészben eladó, vagy egészen kiadó. Értekezni a helyszínen. Szathmárinál. 778

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. Feladós kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Neomdavezető: VARGA ENDEE